

Kako pokrenuti biznis u Srbiji?

VODIČ ZA DIJASPORU

2019.

Sadržaj

1. UVOD	3
2. PRE NEGO ŠTO POČNETE SVOJ BIZNIS	4
2.1. KAKO DO POSLOVNE IDEJE.....	4
2.1.1. PITANJA PRE POKRETANJA BIZNISA	5
2.2. ŠTA JE POTREBNO DA BI BILI USPEŠNI U BIZNISU?	6
3. PREDNOSTI POSLOVANJA U SRBIJI	7
3.1. ZAŠTO ISTOČNA SRBIJA?.....	7
4. KAKO REGISTROVATI BIZNIS U REPUBLICI SRBIJI?	9
4.1. PRAVNE FORME.....	9
4.1.1. RAZLIKE IZMEĐU PREDUZETNIKA I PRIVREDNOG DRUŠTVA	11
4.2. PROPISI ZA REGISTRACIJU POJEDINIH PRIVREDNIH OBLIKA U REPUBLICI SRBIJI	12
4.2.1. POSLOVNO IME.....	12
4.3. SEDIŠTE	14
4.4. PRIVREDNA DRUŠTVA REGISTRACIJA I ODGOVORNOST	15
4.4.1. OSNIVAČKI AKTI.....	18
4.5. PIB – Poreski identifikacioni broj	18
4.6. ZASTUPNICI I PROKURISTI	23
4.7. OBLICI PRIVREDNIH DRUŠTAVA.....	23
4.8. OSNIVANJE PRIVREDNOG DRUŠTVA OD STRANE STRANOG ULAGAČA	34
5. PODSTICAJI I PODRŠKA.....	36
5.1. NACIONALNA SLUŽBA ZA ZAPOSŁJAVNJE	36
5.2. FOND ZA RAZVOJ REPUBLIKE SRBIJE	37
5.3. RAZVOJNA AGENCIJA SRBIJE	38
5.4. PRIVREDNA KOMORA SRBIJE	39
5.5. RARIS – Regionalna agencija za razvoj Istočne Srbije	40
5.6. PORESKE OLAKŠICE.....	41
LITERATURA.....	43

1. UVOD

Srbija je zemlja koja predstavlja pravi izazov za investiranje. Do 2019. godine mnoge svetske kompanije su investirale u Srbiju, za osnivanje kompanija i njen infrastrukturni razvitak.

U ovom vodiču obradiće se postupak osnivanja privrednog društva, preduzetnika, kao i svu potrebnu dokumentaciju za osnivanje jednog od oblika privređivanja, zatim, sve institucije koje su nadležne za osnivanje i vođenje posla, kao i institucije koje su nadležne za odobrenje subvencija i kredita za pokretanje poslovanja ili proširenje poslovanja

Vodič je namenjen potencijalnim preduzeticima sa kratkim objašnjenjima kako mogu doći do svoje poslovne ideje, kako je sprovesti, šta im je potrebno od dokumenata, kako se mogu registrovati, koliko ih to može koštati, ko im može pomoći i kako...

Vodič daje kratke opise šta bi trebalo da znate o poslovanju preduzetnika i privrednog društva, ali bez opširnih i detaljnih objašnjenja i regulativa za vođenje biznisa.

Vodič je izrađen u okviru Projekta "KAKO ZAPOČETI BIZNIS IZ DIJASPORE" finansiranog od strane Ministarstva spoljnih poslova Republike Srbije - Uprave za saradnju s dijasporom i Srbima u regionu. Ideja projekta je da se putem vodiča zainteresovanim predstavnicima naše dijaspore pruže konkretne informacije o poslovanju u Srbiji i olakša put do realizacije poslovnih ideja.

2. PRE NEGO ŠTO POČNETE SVOJ BIZNIS

„Pokrenuti sopstveni biznis je veoma zahtevan i komplikovan proces“- pomisliće mnogi, međutim, potrebna je samo dobra ideja koja će pokrenuti čitav taj put do realizacije uspešnog biznisa. Iako ne postoji zvaničan model po kome se odvija proces, možemo ga raspodeliti u nekoliko ključnih faza:

1. Motivacija	4. Indetifikacija neophodnih resursa
2. Kreiranje ideje	5. Priprema za ulazak u posao
3. Vrednovanje ideje	6. Početak i opstanak

Prvu fazu čini motivacija kao glavni faktor podsticanja volje za razmišljanjem čime se baviti i kako realizovati svoj biznis u stvarnosti.

Drugu fazu čini kreiranje poslovne ideje. Od svih ideja treba izdvojiti jedinstvenu koju možete realizovati.

Treća faza predstavlja proveru poslovne ideje, da li je ona zaista isplativa i da li se može realizovati. To se može učiniti ispitivanjem tržišta, testiranjem budućeg proizvoda ili usluge a onda sa aspekata projektovanih tehničko – tehnoloških parametara.

U četvrtoj fazi potrebno je identifikovati i specificirati sve bitne resurse za uspešnu realizaciju novoprojektovanog biznisa. Nužno je vremenski operacionalizovati plan ulaska u posao i analizirati dobavljače sirovina i materijala.

Peta faza služi za zatvaranje finansijske konstrukcije posla, izborom poslovnih partnera, pribavljanje raznih vrsta dozvola, registraciju preduzeća itd.

Nakon sledi uspostavljanje poslovnih odnosa sa stručnjacima i jasnih veza sa dobavljačima i potrošačima.

2.1. KAKO DO POSLOVNE IDEJE

Da bi smo otpočeli neki biznis prvo moramo doći do ideje. Neki preduzetnici mogu odabrati već postojeću ideju, a neki se odluče i za nešto što još uvek ne postoji na tržištu. Osnovno pitanje na koje preduzetnik mora da odgovori je „kome“ i „šta“? Ukoliko se nađe u okruženju u kome je neophodna potreba za određenim proizvodom ili uslugom, onda tu prazninu može popuniti proizvodnjom tog proizvoda ili pružanjem određene usluge. Da bi se ustanovila potreba mogu se odrediti načini ispitivanja tržišta putem ankete, interneta, čitanjem lokalnih novina, gledanjem ili slušanjem radija i televizije, reklama ili odlaskom u drugi grad kako bi saznali šta tamo postoji.

Jedna od poslovnih ideja je kupovina već postojećeg biznisa. Trebalo bi pre donošenja ovakve odluke dobro razmotriti poslovnu situaciju u kojoj je postojeća firma i zašto postojeći vlasnik želi da je proda. Za početnike u našim uslovima, ovo ipak nije uvek najbolje rešenje.

Ocepljenje ili konstruisanje novog preduzeća iz starog je nekad pogodan način za razvijanje preduzetničkih ideja, novih proizvoda ili usluga. Smatra se da ovim načinom stvaranja novih preduzeća u ekonomijama u tranziciji, odvajanjem manjih delova od velikih neefikasnih organizacija, može postići puno tržišno vrednovanje određenih proizvoda ili usluga.

Kupovina franšize je još jedan od načina da se uđe u novi posao. Pod franšizom se podrazumeva kontinuirani poslovni odnos na osnovu kojeg franšizor (davalac franšize) ustupa franšizantu (primaocu franšize), uz nadoknadu, pravo korišćenja svog imidža, imena, poslovnog znanja (know-how), marketing tehnike kao pružanja određene usluge u vezi sa tim korišćenjem i uz uslove precizno određene Ugovorom. Kupovinom franšize, budući preduzetnik dobija provereni biznis iza kojeg stoje profesionalci (Coca – cola; OMV; Forneti; McDonald's, Pizza Hut ...).

Hobi i sport takođe mogu biti dobar izvor preduzetničke ideje.

2.1.1. PITANJA PRE POKRETANJA BIZNISA

Ovih nekoliko pitanja Vam mogu pomoći pri odabiru svoje poslovne ideje. Ukoliko iskreno odgovorite na pitanja, možete doći i do zaključka da li ste spremni i da li je vaša poslovna ideja zaista ono što vas može dovesti do uspeha.

1) O Vama

- Da li ste osoba koja može da startuje biznis i da upravlja njime?
- Da li ste spremni da se angažujete u svom biznisu a da pri tome nemate garancije da će on uspešno funkcionisati?
- Da li ste ikada radili u poslu koji je sličan poslu koji želite da startujete?
- Da li ste dovoljno istražili biznis ideju koju želite da realizujete?

2) Novac

- Da li znate koliko vam je novca potrebno za startovanje biznisa?
- Da li imate ušteđevinu koju želite da investirate u biznis?
- Da li znate iz kojih izvora ćete pokriti nedostajuća sredstva?
- Da li znate kolika će biti vaša godišnja neto plata i ostvareni profit?
- Da li ste razgovarali sa bankom o vašim planovima?

3) Partner

- Ako imate potrebu za dodatnim finansijskim sredstvima ili odgovarajućim znanjima o biznisu, da li imate u vidu nekog potencijalnog partnera sa kojim bi sarađivali?
- Da li znate argumente za i protiv solo biznisa i partnerskog biznisa?
- Da li ste razgovarali sa pravnikom (advokatom) o vašim planovima?

4) Kupci i dobavljači

- Da li ste identifikovali segmente tržišta?
- Da li postoji potreba za vašim proizvodom / uslugom?
- Da li znate ko su vaši kupci i da li razumete njihove potrebe i želje?
- Da li će vaš proizvod biti konkurentan po pitanju cene i kvaliteta?
- Da li ste izabrali lokaciju vašeg biznisa koja odgovara vašim kupcima?
- Da li znate koje nabavke su potrebne za uspešno funkcionisanje vašeg biznisa?
- Koliko zaliha trebate da imate u trenutku startovanja biznisa?
- Da li ste identifikovali dobavljače koji će vas snabdevati potrebnim inputim-a po prihvatljivoj ceni?
- Da li ste uporedili cene (u slučaju gotovinskog plaćanja i u slučaju eventualnog kredita dobavljača) različitih dobavljača?

5) Poslovni objekat i oprema

- Da li ste identifikovali poslovan objekat i opremu za vaš biznis?
- Da li možete da uredite prostor kako želite bez velikih troškova?
- Da li postoje ostale prateće pogodnosti (parking, održavanje, obezbeđenje)?
- Da li ste konsultovali pravnika po pitanju relevantnih ugovora o kupovini ili zakupu objekta – poslovnog prostora i opreme?
- Da li su moguće uštede sa kupovinom polovne opreme?

2.2. ŠTA JE POTREBNO DA BI BILI USPEŠNI U BIZNISU?

Da bi bili uspešni u biznisu ne možete bez sledećih elemenata:

1. Poslovna prilika

Kako bi neka poslovna ideja bila i poslovna prilika, mora biti atraktivna, postojana i vidljiva u pravo vreme i kroz neki proizvod ili uslugu.

2. Resursi

Resursi ne predstavljaju samo materijalne stvari. Nijedan biznis ne može startovati i funkcionisati bez dva resursa – resurs čovek i resurs novac u raznim oblicima i formama.

3. Preduzetnički tim

Da bi preduzetnik bio uspešan u svom poslu, potrebno je da kreira odabran krug ljudi koji će sačinjavati njegov tim u daljem razvijanju i poslovanju. Jako je važno imati posvećene kadrove koji će zajedno deliti viziju i cilj i težiti uspehu.

Jedinstvena kombinacija ljudi, prilike i resursa u tačno određeno vreme i na tačno određenom mestu predstavlja najvažniji faktor za uspeh poslovnog poduhvata.

Kako bi pokrenuli sopstveni biznis morate pre početka testirati poslovnu ideju, a zatim odraditi i kompletnu proveru kroz biznis plan jer bez toga nećete znati da li je vaša ideja ostvarljiva ili ne.

3. PREDNOSTI POSLOVANJA U SRBIJI

Zajedno sa započetim ekonomskim reformama, Srbija se pozicionirala kao jedna od najznačajnijih investicionih destinacija Centralne i Istočne Evrope. Prednosti poslovanja u Srbiji ogledaju se kroz:

- Konkurentne poreske stope – PDV, Porez na dobit itd. su među najnižima u Evropi.
- Restruktuiran i stabilan finansijski sistem.
- Jednostavne procedure osnivanja i registracije preduzeća.
- Jednostavne procedure za obavljanje spoljno-trgovinskog posla i realizaciju ulaganja.
- Slobodan pristup tržištu od preko 1.1 milijarde potrošača. Eksterno, Srbija može služiti kao proizvodni centar za bescarinski izvoz na tržište od više od 1 milijarde ljudi koje uključuje Evropsku uniju, Rusku Federaciju, SAD, Kazahstan, Tursku, zemlje CEFTA - Albanija, Bosna i Hercegovina, Crna Gora, Severna Makedonija, Moldavija, Srbija i UNMIK/Kosovo, članove Sporazuma o slobodnoj trgovini sa zemljama EFTA - Island, Lihtenštajn, Norveška i Švajcarska i sporazum sa Belorusijom.
- Kvalitetno poslovno okruženje u Srbiji uz sistem podsticajnih mera koje daje država.

3.1. ZAŠTO ISTOČNA SRBIJA?

Timočka Krajina se nalazi se u istočnom delu Srbije, na severu se graniči sa Rumunijom, a na istoku sa Bugarskom. Prostire između Dunava i dva koridora: Koridora X (Srbija) i koridora IV (Bugarska). Istočna Srbija se prostire se na površini od 7.130 km² obuhvata gradove Zaječar i Bor i opštine: Knjaževac, Boljevac, Sokobanja, Negotin, Majdanpek i Kladovo i zauzima 8,1% površine Srbije. Od osam opština, pet je pograničnih - 263 naseljena mesta. U regionu živi 242.000 stanovnika, što je 3,1% od ukupnog broja stanovnika Srbije. Ono što je decenijama unazad smatrano za veliku slabost, a to je pogranični karakter ovog kraja, sada postaje vidljiva prednost.

- Povoljna lokacija u srcu Balkana i 340 km granice direktno sa EU
- Značajno niži troškovi operativnih troškova (struja, voda itd.) u poređenju sa EU
- Kvalifikovana i prilagodljiva radna snaga sa relativno nižom cenom rada,
- Nedovoljno razvijena konkurencija na tržištu
- U toku su obimne intervencije na unapređenju saobraćajne infrastrukture u regionu
- Brojne uspešne investicije dijaspore kao i strane investicije koje se već implementiraju

Najzastupljenije industrije po opštinama su rudarstvo i metalurgija u Boru i Majdanpeku, energetika i hemijska industrija u opštinama Kladovo i Negotin, prehrambena industrija, industrija obuće i tekstila kao i mašinska industrija u opštinama Knjaževac i Zaječar, i banjski turizam i usluge u opštini Sokobanja.

Najvažniji turistički potencijali su Dunav sa Đerdapskom klisurom, Velikim i Malim kazanom i Nacionalnim parkom Đerdap, visokoplaninski masivi među kojima dominira Stara planina, Kučajske planine, Deli Jovan, Mali i Veliki Krš, Miroč, Veliki Greben, Homoljske planine, Ozren, Rtanj, Devica, Tupižnica, Tresibaba i Vrlejšica. U sklopu turističke ponude ove oblasti značajan prirodni resurs predstavljaju termo-mineralne vode zbog kojih je relativno dobro razvijen banjski turizam u Sokobanji, Gamzigradskoj, Brestovačkoj i Nikoličevskoj banji i Banjici. U ovom sektoru postoji veliki prostor za dalju valorizaciju i plansku komercijalizaciju.

Region sadrži istorijske spomenike i arheološke lokalitete gde su najznačajniji Gamzigrad-Feliks Romuliana, na UNESCO listi svetske kulturne baštine, Ravna-Timacum Minus, Diana-Zanes, Fetislam, Trajanova tabla, Trajanov most, Vrelo-Šarkamen, Lepenski Vir, Sokograd, Vrndžanski grad. U

kulturna dobra spadaju i Rajačke, Rogljevačke i Smedovačke pimnice, i brojni manastiri, Lapušnja, Gornja Kamenica, Koroglaš, Bukovo, Suvodol, Lozica, Krepičevac, Sv.Trojica, Sv. Petar i Pavle, Manastirica, Vratna i drugi. Kuća Stevana Mokranjca i stara negotinska crkva, staro gradsko jezgro Negotina, staro banjsko kupatilo u Sokobanji deo su istorijskog nasleđa koje predstavlja turistički potencijal.

4. KAKO REGISTROVATI BIZNIS U REPUBLICI SRBIJI?

Procedura registracije biznisa u Republici Srbiji je veoma jednostavna. Dovoljno je da posetite internet stranicu Agencije za privredne registre (APR) i preuzmete obrazac - Jedinstvena registraciona prijava osnivanja pravnih lica i drugih subjekata. Takođe možete posetiti i najbližu Agenciju za privredne registre u kojoj će Vam dati sve potrebne informacije za registrovanje.

U skladu sa Zakonom o privrednim društvima u Agenciji za privredne registre se upisuju sledeće pravne forme:

- preduzetnička radnja
- privredna društva (ortačko društvo; komanditno društvo; društvo sa ograničenom odgovornošću; akcionarsko društvo)
- ogranak stranog privrednog društva
- predstavništvo stranog privrednog društva
- javno preduzeće
- zadruga
- zadružni savez
- drugi subjekt ako je to propisano posebnim zakonom.

U Srbiji strani ulagač, pravno i fizičko lice, može da:

- osnuje sopstveno privredno društvo (do 100% vlasništva)
- kupi akcije postojećeg privrednog društva
- dobije dozvolu (koncesiju) za korišćenje prirodnog bogatstva, dobra u opštoj upotrebi ili obavlja delatnost od opšteg interesa, u skladu sa zakonom
- dobije odobrenje da izgradi, iskorišćava i transferiše određeni objekat, postrojenje ili pogon, kao i objekte infrastrukture i komunikacija
- stiče svako drugo imovinsko pravo stranog ulagača kojim on ostvaruje svoje poslovne interese

4.1. PRAVNE FORME

Postoje više formi za obavljanje delatnosti:

- Preduzetnik
- Privredno društvo
- Banka
- Osiguravajuća kuća
- Zadruga

Najčešći oblici registracije su ***preduzetnik i privredno društvo.***

Sama registracija je jednostavna i obavlja se kod Agencije za privredne registre ili putem aplikacije koju možete naći i na sajtu APR-a

Proces registracije je veoma kratak i traje od tri do pet radnih dana.

Troškovi registracije iznose od 1.500,00 do 18.000,00 u zavisnosti od oblika i forme vaše organizacije.

Vaš biznis možete registrovati kao:

Preduzetnici:

radionica, agencija, zanatska radnja, taksi služba, zanatska radnja, taksi služba, servis...

Privredna društva:

- Ortačko društvo
- Komanditno društvo
- Društvo sa ograničenom odgovornošću
- Akcionarsko društvo

4.1.1. RAZLIKE IZMEĐU PREDUZETNIKA I PRIVREDNOG DRUŠTVA

PREDUZETNIK	PRIVREDNO DRUŠTVO
Preduzetnik ima status fizičkog lica i za sve obaveze iz poslovanja odgovara celokupnom svojom imovinom	Vlasnik privrednog društva ima status pravnog lica, a u formi DOO odgovara imovinom firme, odnosno odgovaraju osnivači u granicama uloženi početnik sredstava
Mogu plaćati porez na dohodak građana paušalno u iznosu koji odredi organi lokalne samouprave, ukoliko imaju godišnji promet od tri miliona dinara, ako nisu u sistemu PDV – a i ako sene bave trgovinom na veliko, ugostiteljstvom, prometom nekretninama. U ovim slučajevima mogu voditi prosto knjigovodstvo.	Privredno društvo plaća porez na dobit na osnovu knjigovodstvene evidencije, odnosno rezultata iskazanih u godišnjim finansijskim izveštajima.
Ako je ostvaren godišnji promet na računu manji od osam miliona dinara preduzetnik ne posluje u sistemu PDV-a, a ako je promet preko osam miliona mora da prijavi nadležnoj Poreskoj upravi plaćanje ovog poreza	Privredna društva su obveznici PDV-a.
Samostalna radnja ne može menjati status, ne mogu se dve radnje spojiti u jednu. Potrebno je prvo da se radnja briše iz registra	Privredno društvo može menjati oblik organizovanja, a moguće su i statusne promene (spajanje dva ili više društva u jedno, pripajanje drugom društvu, izdvajanje dela društva)
Preuzimanje poslovanje preduzetnika moguće je samo od strane članova njegovog domaćinstva u slučaju smrti, gubitka poslovne sposobnosti, osude na kaznu zatvora dužu od 6 meseci i raspodele zaostavštine za života preduzetnika.	Osnivačka prava se mogu ustupiti, odnosno može se menjati osnivač društva. Privredno društvo može menjati oblik organizovanja, a moguće su i statusne promene (spajanje dva ili više društava u jedno, pripajanje drugom društvu, izdvajanje dela društva)
Radnja se briše podnošenjem registracione prijave i to danom podnošenja prijave. Brisanje radnje nema posledica za poverioce, jer oni potraživanja mogu naplatiti od vlasnika i po prestanku rada radnje.	Brisanje privrednog društva može se izvršiti po četiri osnova: <ol style="list-style-type: none"> 1. nakon zaključenja stečajnog postupka, 2. usled odluke ili prestanka postojanja osnivača predstavništva/ogranka stranog privrednih društva, 3. usled statusne promene koja za posledicu ima brisanje nekog od učesnika iz Registra privrednih društava.

4.2. PROPISI ZA REGISTRACIJU POJEDINIH PRIVREDNIH OBLIKA U REPUBLICI SRBIJI

Da bi se registrovalo neko pravno ili fizičko lice kod Agencije za privredne registre mora da ispunjava uslove Zakona o privrednim društvima, ili zadrugama, potrebno je da sadrži delatnost koja je regulisana Uredbom o delatnostima i da pristupi [Pravilniku o sadržini registra privrednih subjekata i dokumentaciji potrebnoj za registraciju](#).

Registar sadrži podatke o subjektu registracije koji su propisani Zakonom kao predmet registracije i to:

- 1) poslovno ime;
- 2) adresa sedišta;
- 3) datum osnivanja;
- 4) datum upisa, promene ili brisanja podatka ili dokumenta;
- 5) matični broj dodeljen od Republičkog zavoda za statistiku koji je v istovremeno i registarski broj;
- 6) poreski identifikacioni broj (PIB);
- 7) registarski brojevi dodeljeni od Republičkog fonda PIO i Republičkog zavoda za zdravstveno osiguranje;
- 8) vreme trajanja, ako su preduzetnik i privredno društvo osnovani na određeno vreme;
- 9) pravna forma, odnosno oblik organizovanja ili oznaka preduzetnika;
- 10) šifra pretežne delatnosti;
- 11) podatak o zastupniku i granice njegovih ovlašćenja;
- 12) osnovni (registrovani) kapital;
- 13) udeo i ulog člana;
- 14) procena vrednosti nenovčanog uloga ili dokument nadležnog organa subjekta registracije o proceni vrednosti nenovčanog uloga;
- 15) osnivački akt;
- 16) statut.

4.2.1. POSLOVNO IME

Da bi odabrao poslovno ime za svoje preduzeće, osnivač mora prvo otići u Agenciju za privredne registre ili posetio njihov sajt kako bi proverio da li to ime već nije registrovano na teritoriji Republike Srbije kao već postojeće ili je podneta prijava za registraciju pod istim nazivom. Ukoliko Registrator utvrdi da naziv nije rezervisan niti registrovan, može se izvršiti prijava i rezervacija imena u iznosu od 1.000,00 dinara na rok do 60 dana i može se obnoviti na još 60 dana ukoliko istekne rok.

PREDUZETNIK

Poslovno ime može biti ćirilčno ili latinično napisano. Naziv može biti i na stranom jeziku da sadrži pojedine strane reči i karaktere, na latiničnom pismu engleskog jezika, kao arapske i rimske brojeve.

Puno poslovno ime preduzetnika mora da sadrži sledeće elemente:

- ime i prezime osnivača – preduzetnika
- opis delatnosti
- oznaku „pr.“ ili preduzetnik

- sedište (mesto sedišta bez navođenja adrese, odnosno ulice i broj)

Može da sadrži i:

- poseban naziv
- oznake kojima se bliže određuje predmet poslovanja preduzetnika

Primer: *Građevinska radnja „MIKI“, Milovan Mišić, preduzetnik, Zaječar*

Skraćeno poslovno ime sadrži: ime i prezime preduzetnika, oznaku „pr.“ ili preduzetnik i naziv

Primer: *Milovan Mišić „MIKI“ preduzetnik*

Ukoliko preduzetnik želi da promeni svoje poslovno ime može to uraditi uz prateću dokumentaciju:

- registraciona prijava promene poslovnog imena,
- dokaz o uplati propisanje naknade.

PRIVREDNO DRUŠTVO

Poslovno ime privrednog društva obavezno sadrži naziv, pravnu formu i mesto u kome je sedište društva. Naziv je karakteristični deo poslovnog imena po kome se to društvo razlikuje od drugih društava

Pravna forma se označava u poslovnom imenu na sledeći način:

- „ortačko društvo“, „o.d“ ili „od“
- „komanditno društvo“, „k.d.“ ili „kd“
- „društvo s ograničenom odgovornošću“, „d.o.o“ ili „doo“
- „akcionarsko društvo“, „a.d.“ ili „ad“

Pored poslovnog imena, društvo može u poslovanju da koristi i skraćeno poslovno ime, pod istim uslovima pod kojima koristi poslovno ime. Skraćeno poslovno ime obavezno sadrži naziv i pravnu formu i registruje se u skladu sa zakonom o registraciji.

Poslovno ime društva je na srpskom jeziku, ćirilicom ili latiničnom pismu. Naziv može biti i na stranom jeziku da sadrži pojedine strane reči i karaktere, na latiničnom pismu engleskog jezika, kao arapske i rimske brojeve. U poslovanju može koristiti prevod skraćenog poslovnog imena na jeziku nacionalne manjine ili na stranom jeziku, pri čemu se naziv ne prevodi.

Uz poslovno ime takođe može upotrebiti i grb, zastavu, amblem, oznaku ili drugi simbol Republike Srbije ili strane države, domaće teritorijalne jedinice i autonomne pokrajne, međunarodne organizacije, uz saglasnost nadležnog organa te države, domaće teritorijalne jedinice i autonomne pokrajne ili međunarodne organizacije.

Promenu svog poslovnog imena društvo može izvršiti prijavom Agenciji za privredne registre podnošenjem sledeće dokumentacije:

- 1) registraciona prijava za promenu poslovnog imena,
- 2) odluka nadležnog organa o promeni poslovnog imena,
- 3) dokaz o uplati propisane naknade.

Naknada za blagovremenu podnetu registracionu prijavu promene podataka o privrednom subjektu iznosi 2.500,00 dinara.

4.3. SEDIŠTE

PREDUZETNIK

Sedište preduzetnika je mesto iz koga upravlja obavljanjem delatnosti. Adresa sedišta registruje se u skladu sa zakonom o registraciji. Preduzetnik može obavljati delatnost i izvan sedišta. Izdvojeno mesto se registruje u skladu sa zakonom o registraciji.

Preduzetnik može obavljati delatnost i van određenog prostora kada je po prirodi same delatnosti takvo obavljanje delatnosti jedino moguće ili uobičajeno.

Preduzetnik je dužan da istakne svoje poslovno ime u svom sedištu, kao i na svakom izdvojenom mestu.

U koliko preduzetnik promeni sedište preduzeća u obavezi je da prijavi promenu Agenciji za privredne registre uz naknadu od 750,00 dinara.

PRIVREDNO DRUŠTVO

Sedište privrednog društva je mesto na teritoriji Republike Srbije iz koga se upravlja poslovanjem društva i koje je kao takvo određeno osnivačkim aktom ili odlukom skupštine. Adresa sedišta društva registruje se u skladu sa zakonom o registraciji. Odluku o promeni sedišta donosi skupština, ako osnivačkim aktom, odnosno statutom nije drugačije određeno.

Iznos naknade za promenu sedišta privrednog društva iznosi 2.800,00 dinara. Svaka naredna promena plaća se dodatno 1.400,00 dinara po promeni.

Potrebna dokumentacija za registraciju promene sedišta:

- 1) registraciona prijava promene sedišta,
- 2) odluka nadležnog organa o promeni sedišta,
- 3) dokaz o uplati propisane naknade.

4.4. PRIVREDNA DRUŠTVA REGISTRACIJA I ODGOVORNOST

PRIVREDNO DRUŠTVO

Privredno društvo je pravno lice koje osnivaju osnivačkim aktom pravna i/ili fizička lica radi obavljanja delatnosti u cilju sticanja dobiti.

Privredno društvo može da osnuje svako fizičko ili pravno lice bilo da je rezident ili nerezident Republike Srbije. Ovakva mogućnost jednaka je za sva lica, bez bilo kakvih ograničenja, posebnih uslova i nezavisno od njihove države porekla.

Potrebna dokumentacija:

ORTAČKO DRUŠTVO

1. Jedinstvena registraciona prijava osnivanja pravnih lica i drugih subjekata i upisa u jedinstveni registar poreskih obveznika
2. Ugovor o osnivanju sa overenim potpisima članova društva koji možete preuzeti na sajtu APR-a
3. Dokaz o identitetu člana društva (za domaće fizičko lice - fotokopija lične karte, a za stranca - fotokopija pasoša, odnosno fotokopija lične karte, ako je izdata strancu, odnosno izvod iz matičnog registra ako je osnivač pravno lice koje nije registrovano u Registru koji vodi Agencija za privredne registre)
4. Odluka o imenovanju zastupnika (ako nije imenovan ugovorom o osnivanju)
5. Potvrda banke o uplati novčanog uloga ili sporazum članova o proceni vrednosti nenovčanog uloga ili procena vrednosti nenovčanog uloga, ako se ulog uplaćuje, odnosno unosi u društvo do osnivanja
6. Dokaz o uplati naknade za registraciju osnivanja i dokaz o uplati naknade za registraciju i objavu osnivačkog akta.

Naknada za registraciju osnivanja iznosi 4.900 din, a prilikom podnošenja prijave za osnivanje uplaćuje se i naknada za registraciju i objavljivanje osnivačkog akta u iznosu od 1.000 dinara

KOMANDITNO DRUŠTVO

1. Jedinstvena registraciona prijava osnivanja pravnih lica i drugih subjekata i upisa u jedinstveni registar poreskih obveznika
2. Ugovor o osnivanju sa overenim potpisima članova društva
3. Dokaz o identitetu članova – za domaće fizičko lice fotokopija lične karte, za stranca fotokopija pasoša, odnosno fotokopija lične karte, ako je izdata strancu, odnosno izvod iz matičnog registra ako je osnivač pravno lice koje nije registrovano u Registru koji vodi
 1. karte, ako je izdata strancu, odnosno izvod iz matičnog registra ako je osnivač pravno lice koje nije registrovano u Registru koji vodi
 2. Agencija za privredne registre;
 3. Odluka o imenovanju zastupnika, ako nije imenovan ugovorom o osnivanju;
 4. Potvrda banke o uplati novčanog uloga, ako se ulog uplaćuje u društvo do osnivanja, odnosno sporazum članova o proceni vrednosti nenovčanog uloga ili procena vrednosti nenovčanog uloga ako se ulog uplaćuje/unosi u društvo do osnivanja;
 5. Dokaz o uplati naknade za registraciju osnivanja i dokaz o uplati naknade za registraciju i objavu osnivačkog akta.

Naknada za registraciju osnivanja iznosi 4.900 din, a prilikom podnošenja prijave za osnivanje uplaćuje se i naknada za registraciju i objavljivanje osnivačkog akta u iznosu od 1.000 dinara. Sadrži istu dokumentaciju samo je forma Osnivačkog akta drugačija.

DRUŠTVO SA OGRANIČENOM ODGOVORNOŠĆU

1. Jedinствена registraciona prijava osnivanja pravnih lica i drugih subjekata i upisa u jedinstveni registar poreskih obveznika
2. Osnivački akt društva (odluka za jednočlano društvo ili ugovor za višečlano) sa overenim potpisima članova društva
3. Dokaz o identitetu članova društva – za domaće fizičko lice fotokopija lične karte, za stranca fotokopija pasoša, odnosno fotokopija lične karte, ako je izdata strancu, odnosno izvod iz matičnog registra ako je osnivač pravno lice koje nije registrovano u Registru koji vodi Agencija za privredne registre
4. Odluka o imenovanju zastupnika ako nije određen osnivačkim aktom
5. Potvrda banke o uplati novčanog uloga, ako se ulog uplaćuje u društvo do osnivanja, odnosno sporazum članova o proceni vrednosti nenovčanog uloga ili procena vrednosti nenovčanog uloga, ako se ulog uplaćuje odnosno unosi u društvo do osnivanja
6. Odluka o imenovanju predsednika i članova nadzornog odbora ako je upravljanje dvodomno, a predsednik i članovi nadzornog odbora nisu imenovani osnivačkim aktom
7. Dokaz o uplati naknade za registraciju osnivanja i dokaz o uplati naknade za registraciju i objavu osnivačkog akta.

Naknada za registraciju osnivanja iznosi 4.900 din, a prilikom podnošenja prijave za osnivanje uplaćuje se i naknada za registraciju i objavljivanje osnivačkog akta u iznosu od 1.000 dinara

AKCIONARSKO DRUŠTVO

1. Jedinствена registraciona prijava osnivanja pravnih lica i drugih subjekata i upisa u jedinstveni registar poreskih obveznika – akcionarsko društvo,
2. Osnivački akt društva sa overenim potpisima članova društva,
3. Statut društva potpisan od strane članova društva,
4. potvrda kreditne institucije o uplaćenim akcijama u novcu, odnosno procena ovlašćenog procenjivača vrednosti nenovčanog uloga ili potvrda nadležnog organa o proceni vrednosti nenovčanog uloga u skladu sa zakonom,
5. odluka o imenovanju direktora odnosno članova odbora direktora i predsednika odbora direktora, ako nisu određeni statutom,
6. odluka o imenovanju članova nadzornog odbora, ako je upravljanje društvom dvodomno, ako nisu određeni statutom,
7. odluka o imenovanju članova izvršnog odbora, ako je upravljanje društvom dvodomno,
8. odluka o imenovanju zastupnika društva, ako nisu određeni statutom,
9. dokaz o uplati naknade za registraciju osnivanja i dokaz o uplati naknade za registraciju i objavu osnivačkog akta i dokaz o uplati naknade za registraciju i objavu statuta (visine naknada).

Naknada za registraciju osnivanja privrednog društva, javnog preduzeća, zadruge, zadružnog saveza, udruženja, zadužbine, fondacije, sportskog udruženja i privredne komore iznosi 4.900,00 dinara. Prilikom podnošenja prijave za osnivanje uplaćuje se i naknada za registraciju i objavljivanje osnivačkog akta u iznosu od 1.000 dinara, kao i naknada za registraciju i objavljivanje statuta u iznosu od 1.000 dinara.

Naknade za promene podataka o privrednim društvima

Naknada za blagovremeno podnetu registracionu prijavu promene podataka o privrednom društvu, ogranku stranog privrednog društva i predstavništvu stranog privrednog društva, iznosi 2.800,00 dinara. Ako se registracionom prijavom zahteva više promena, naknada od 2.800,00 dinara uvećava se za 1.400,00 dinara po promeni.

Dodatna naknada za neblagovremeno podnetu registracionu prijavu promene podataka o privrednom subjektu privrednog subjekta iz Registra iznosi 6.000,00 dinara (odnosi se na prijave podnete po isteku roka od 15 dana od dana nastanka podatka ili dokumenta koji su predmet registracije, odnosno promene registrovanog podatka ili dokumenta). Promene koje nastaju danom registracije, kao što su promena člana i povećanje ili smanjenje kapitala ne podležu plaćanju nakande za neblagovremenost. Naknada za upis i promenu privredne delatnosti udruženja iznosi 2.800,00 dinara.

Naknada za registraciju promene pravne forme je 4.900,00 dinara.

Naknada za registraciju statusne promene iznosi 5.500,00 dinara po privrednom subjektu koji učestvuje u statusnoj promeni.

Naknada za brisanje privrednog subjekta iznosi 3.000,00 dinara.

IMOVINA I KAPITAL DRUŠTVA

- Imovinu društva čine stvari i prava u vlasništvu društva, kao i druga prava društva
- Kapital društva (neto imovina) je razlika između vrednosti imovine i obaveza društva
- Osnovi (registrovani) kapital društva je novčana vrednost upisanih uloga članova društva u društvo koja je registrovana u skladu sa zakonom o registraciji
- Ulozi u društvo mogu da budu novčani i nenovčani i izražavaju se u dinarima. Nenovčani ulogi mogu biti u stvarima i pravima, ako zakonom za pojedine forme društava nije drugačije određeno. Ulozi koji su uplaćeni, odnosno uneti u društvo postaju imovina društva.

POVEZIVANJE DRUŠTAVA

Društva se mogu povezati :

- putem učešća u osnovnom kapitalu ili ortačkim udelima - društva povezana kapitalom
- putem ugovora - društva povezana ugovorom
- putem kapitala i ugovora - mešovito povezana društva

Povezivanjem privredna društva formiraju: koncern (grupu društava); holding; društva sa uzajamnim učešćem u kapitalu. Zabranjeno je povezivanje društava suprotno propisima o zaštiti konkurencije

4.4.1. OSNIVAČKI AKTI

- Osnivački akt privrednog društva je konstitutivni akt društva koji ima formu odluke o osnivanju, ako društvo osniva jedno lice ili ugovora o osnivanju, ako društvo osniva više lica
- Sadržina osnivačkog akta društva utvrđena je za svaku formu posebno
- Osnivački akt akcionarskog društva ne menja se, a akcionarsko društvo pored osnivačkog akta ima i statut, kojim se uređuje upravljanje društvom i druga pitanja u skladu sa zakonom
- Prilikom osnivanja društva, potpisi na osnivačkom aktu overavaju se u skladu sa zakonom kojim se uređuje overa potpisa
- Osnivački akt i statut sačinjavaju se u pisanoj formi i registruju se u skladu sa zakonom o registraciji

Formular osnivačkog akta možete preuzeti sa sajta Agencije za privredne registre: <https://www.apr.gov.rs/registri/privredna-dru%C5%A1tva/primeri-akata-dru%C5%A1tva.2043.html>

4.5. PIB – Poreski identifikacioni broj

Poreski identifikacioni broj (PIB) (енгл. tax identification number) je jedinstveni i jedini broj fizičkog lica, preduzetnika i pravnog lica koji se koristi u poreskom postupku i platnom prometu, za sve javne prihode. PIB dodeljuje Poreska uprava radi identifikacije poreskih obveznika, a jednom dodeljen ovaj broj se zadržava prilikom promene sedišta, odnosno prebivališta poreskog obveznika, sve do prestanka statusa poreskog obveznika. PIB i matični broj preduzeća su neophodna obeležja privrednog društva jer bez njih ono ne može da otvori račune u banci ni da učestvuje u platnom prometu.

Od momenta predaje prijave Agencija za privredne registre šalje prijavu Poreskoj upravi da bi dodelili poreski identifikacioni broj (PIB)

Agencija, u roku od 24 časa od prijema prijave, za subjekte koji ispunjavaju uslove za registraciju, dostavlja Poreskoj upravi podatke iz prijave u elektronskoj ili pisanoj formi.

Centrala određuje PIB i vrši registraciju subjekata iz pravilnika upisom u jedinstveni registar poreskih obveznika na osnovu prijave, i tako određeni PIB, zajedno sa potvrdom o dodeljenom PIB-u i izvršenoj registraciji, u roku od 24 časa od prijema prijave od strane Agencije, prosleđuje Agenciji u elektronskoj ili pisanoj formi na registraciju, objavljivanje i uručenje poreskom obvezniku.

Knjigovodstvene usluge za osnivanje preduzeća / privrednog društva iznose od 60 do 80 eura, bez troškova APR-a. Zajedno sa troškovima APR-a iznos je od 14000 do 20000 din. Cene knjigovodstvenih usluga se razlikuju od agencije do agencije.

OSNOVNE USLUGE

na mesečnom nivou

Bazna knjigovodstvena usluga - uključen završni

	EURO	RSD
Preduzeće koje je u sistemu PDV-a	100 €	po kursu NBS
Preduzeće koje nije u sistemu PDV-a	60 €	po kursu NBS
Preduzetnik (radnja) koji je u sistemu PDV-a	80 €	po kursu NBS
Preduzetnik (radnja) koji nije u sistemu PDV-a	50 €	po kursu NBS
Paušalno oporezovan preduzetnik	30 €	po kursu NBS
Udruženja građana i humanitarne organizacije	30 €	po kursu NBS
Preduzeće u mirovanju	20 €	po kursu NBS
Preduzetnička radnja u mirovanju	10 €	po kursu NBS

DOPUNSKE USLUGE

usluge čija cena zavisi od njihovog obima

BESPLATNE ZA STALNE KLIJENTE

	EURO	RSD
zaključni list sa zaključnim knjiženjima	50 - 80 €	po kursu NBS
zaključni list plus bilans stanja i bilans uspeha	50 - 80 €	po kursu NBS
Elektronsko poslovanje sa poreskom upravom "od slučaja do slučaja"	10 €	po kursu NBS

Usluge iz područja radnih odnosa

BESPLATNE ZA STALNE KLIJENTE

	EURO	RSD
Prijava, promena ili odjava firme na zdravstvo - obrazac OPD	10 €	po kursu NBS

Prijava, promena ili odjava radnika na PIO obrazac M-1

	EURO	RSD
prijava ili odjava radnika	10 €	po kursu NBS
izrada ugovora ili aneksa, rešenja i potvrda o zaposlenome	10 €	po kursu NBS
prijava ili odjava radnika na zdravstvo - obrazac M	10 €	po kursu NBS

Usluge iz područja ličnih primanja

	EURO	RSD
Izrada vanredne plate (porodiljsko, ponovljen) - ishodovanje rešenja o porodiljskom odsustvu	20 - 50 €	po kursu NBS

**Primer knjigovodstvenog cenovnika jedne od agencija*

Sve propise za registraciju pojedinih oblika privrednih subjekata u Republici Srbiji možete naći na sajtu [Agencije za privredne registre](#).

PREDUZETNIK

Preduzetnik je poslovno sposobno fizičko lice koje obavlja delatnost u cilju ostvarivanja prihoda i koje je kao takvo registrovano u skladu sa zakonom o registraciji.

OBAVLJANJE DELATNOSTI

- Preduzetnik ima pretežnu delatnost, koja se registruje u skladu sa zakonom o registraciji
- Preduzetnik može da obavlja sve delatnosti koje nisu zakonom zabranjene za koje ispunjava propisane uslove, uključujući i stare i umetničke zanate i poslove domaće radinosti
- Preduzetnik je u obavezi da o prekidu obavljanja delatnosti istakne obaveštenje na mestu u kome obavlja delatnost. Prekid obavljanja delatnosti se registruje u skladu sa zakonom o registraciji
- Preduzetnik može doneti odluku o nastavku obavljanja delatnosti u formi privrednog društva
- Ukoliko se preduzetnik registruje za obavljanje delatnosti koju se traži prethodna saglasnost nadležnog organa kao uslov za registraciju, APR je potrebno podneti i rešenje nadležnog organa u originalu ili overenoj kopiji.

IMOVINA I ODGOVORNOST

Preduzetnik za sve obaveze nastale u vezi sa obavljanjem svoje delatnosti odgovara celokupnom svojom imovinom i u tu imovinu ulazi i imovina koju stiče u vezi sa obavljanjem delatnosti. Odgovornost za navedene obaveze ne prestaje brisanjem preduzetnika iz registra.

POSLOVOĐENJE I PROKURA

- Preduzetnik može pisanim ovlašćenjem poveriti poslovođenje poslovno sposobnom fizičkom licu (poslovođa). Poslovođenje može biti opšte ili ograničeno na jedno ili više izdvojenih mesta obavljanja delatnosti
- Poslovođa ima svojstvo zakonskog zastupnika i mora biti u radnom odnosu kod preduzetnika
- Poslovođa se registruje u skladu sa zakonom o registraciji
- Preduzetnik izdaje prokuru (poslovno punomoćje) lično i ne može preneti ovlašćenje za izdavanje prokure na drugo lice

Broj računa, model i poziv na broj

Uplate naknada za usluge koje pruža Agencija u okviru Registra privednih subjekata-preduzetnici, vrše se na račun: 840-29770845-52, model 97, poziv na broj (dobijeni poziv na broj obavezno unesite u uplatnicu).

Naknada za osnivanje preduzetnika

Visina naknade za registraciju osnivanja preduzetnika iznosi 1.500,00 dinara,

Visina naknade za podnošenje elektronske prijave osnivanja preduzetnika iznosi 1.000,00 dinara.

Ostale naknade

Naknade za registraciju drugih podataka o preduzetniku iznose:

- za registraciju izdvojenog mesta obavljanja delatnosti 750,00 dinara po izdvojenom mestu.
- za registraciju zabeležbe podataka od značaja za pravni promet i drugih podataka koji se u skladu sa zakonom registruju 750,00 dinara.

Bez naknade

Podaci o adresi za prijem elektronske pošte, kontakt telefonima i internet adresi privrednog subjekta registruju se bez naknade.

Dokaz o uplati

Podnosilac zahteva uz registracionu prijavu APR-u, dostavlja jedan od sledećih dokaza:

1. Prvi primerak naloga za uplatu overen od strane pružaoca platnih usluga, koji sadrži:
 - sve obavezne elemente o izvršenoj uplati naknade (naziv platioca, naziv primaoca plaćanja, broj računa APR-a, iznos naknade, svrhu uplate, šifru plaćanja, potpis odnosno saglasnost platioca i datum izvršenja),
 - obavezan jedinstveni poziv na broj odobrenja za svaku uplatu, generisan od strane Agencije, po modelu 97.
2. Nalog za prenos overen od strane pružaoca platnih usluga, koji sadrži:
 - sve obavezne elemente o izvršenom prenosu sredstava (naziv platioca, naziv primaoca plaćanja, broj tekućeg računa platioca, broj računa APR-a, iznos naknade, svrhu uplate, šifru plaćanja, potpis odnosno saglasnost platioca i datum izvršenja),
 - obavezan jedinstveni poziv na broj odobrenja za svaku uplatu, generisan od strane Agencije, po modelu 97,
 klauzulu da je uplata naknade realizovana i datum kada je realizovana.
3. Izvod poslovnog računa platioca overen od strane platioca ili pružaoca platnih usluga, koji sadrži:
 - sve obavezne elemente izvoda bankarskog računa (naziv platioca, broj računa platioca i primaoca, broj izvoda, datum izvoda, datum uplate naknade, iznos uplaćene naknade, svrhu uplate i ukupan promet računa),
 - obavezan jedinstveni poziv na broj odobrenja za svaku uplatu, generisan od strane Agencije, po modelu 97
4. Potvrdu o izvršenoj uplati naknade overenu od strane pružaoca platnih usluga, koja sadrži:
 - sve obavezne elemente o izvršenoj uplati naknade (da je nalog za uplatu naknade odnosno nalog za prenos sredstava realizovan, datum izvršenja naloga, iznos naknade, broj računa APR-a, svrhu uplate, naziv platioca, naziv primaoca),
 - obavezan jedinstveni poziv na broj odobrenja za svaku uplatu, generisan od strane Agencije, po modelu 97.

Podaci o licima za koje postoji obaveza registracije, a koji se registruju u skladu sa zakonom o registraciji su:

- 1) za domaće fizičko lice** - lično ime i jedinstveni matični broj građana;
- 2) za stranca** - lično ime, broj pasoša i država izdavanja, odnosno lični broj za stranca, odnosno broj lične karte stranca i zemlja izdavanja;
- 3) za domaće pravno lice** - poslovno ime, adresa sedišta i matični broj;
- 4) za strano pravno lice** - poslovno ime, adresa sedišta, broj pod kojim se to pravno lice vodi u matičnom registru i država u kojoj je to lice registrovano.

Ako osnivačkim aktom odnosno statutom nije drugačije određeno, društvo koje je osnovano na određeno vreme može produžiti vreme trajanja društva ili nastaviti poslovanje kao društvo osnovano na neodređeno vreme ako do isteka vremena na koje je osnovano, odnosno do okončanja postupka likvidacije u skladu sa ovim zakonom:

1) u slučaju ortačkog društva i komanditnog društva o tome odluku donesu svi ortaci, odnosno komplementari jednoglasno i ta odluka bude u istom roku registrovana u skladu sa zakonom o registraciji;

2) u slučaju društva s ograničenom odgovornošću o tome odluku donese skupština dvotrećinskom većinom glasova svih članova društva i ta odluka bude u istom roku registrovana u skladu sa zakonom o registraciji;

3) u slučaju akcionarskog društva o tome odluku donosi skupština tročetvrtinskom većinom glasova prisutnih akcionara i ta odluka bude u istom roku registrovana u skladu sa zakonom o registraciji.

Prijava za subjekte za čiju registraciju je nadležna Agencija podnosi se na obrascu **JRPPS - Jedinствена регистрациона пријава оснивања правних лица и других субјеката** i registracije u jedinstveni registar poreskih obveznika, koji je odštampan uz Pravilnik i čini njegov sastavni deo. Postupak registracije pokreće se podnošenjem prijave Agenciji, a može da se pokrene i po službenoj dužnosti.

Lice ovlašćeno za podnošenje prijave je:

- 1) lice ovlašćeno za zastupanje pravnog lica;
- 2) zakonom ovlašćeno lice za registraciju podataka propisanih zakonom;
- 3) osnivač u postupku osnivanja privrednog društva;
- 4) fizičko lice koje se registruje ili je registrovano kao preduzetnik.

Izuzetno od stava lica ovlašćeno za podnošenje prijave:

- 1) za registraciju prenosa udela u privrednom društvu može biti i sticalac odnosno prenosilac udela;
- 2) za registraciju ostavke lica ovlašćenog za zastupanje može biti i lice koje daje ostavku.

Registar se vodi kao jedinstvena, centralna i elektronska baza podataka u koji se, u skladu sa zakonom, registruju preduzetnici, privredna društva, zadruge i zadružni savezi, javna preduzeća, ogranci domaćih i stranih privrednih društava i predstavništva stranih privrednih društava, kao i drugi oblici organizovanja u skladu sa zakonom (u daljem tekstu: subjekti registracije).

Da bi se podnele prijave za registraciju neophodna je jedinstvena registraciona prijava osnivanja pravnih lica i drugih subjekata i registracije u jedinstveni registar poreskih obveznika koja je u zavisnosti od oblika osnivanja drugačija. Jedinствену регистрациону пријаву оснивања правних лица и других субјеката možete skinuti na sajtu APR-a:

Osnovna prava i obaveze privrednih subjekata u Republici Srbiji

OSNOVNI POJMOVI Pravni položaj privrednih društava i preduzetnika uređen je Zakonom o privrednim društvima („Službeni glasnik RS“ br. 36/11 i 99/11, 83/14 - dr. zakon, 5/15), čije se odredbe primenjuju i na oblike obavljanja privrednih delatnosti koji su osnovani i posluju u skladu sa posebnim zakonima, osim ako je tim zakonima drugačije propisano. Postupak registracije, sadržaj Registra privrednih subjekata koji vodi Agencija za privredne registre, kao i dokumentacija potrebna za registraciju privrednih društava i preduzetnika propisani su Zakonom o postupku registracije u Agenciji za privredne registre („Službeni glasnik RS“ br. 99/11, 83/14), i Pravilnikom o sadržini Registra privrednih subjekata i dokumentaciji potrebnoj za registraciju („Službeni glasnik RS“ br. 42/16).

4.6. ZASTUPNICI I PROKURISTI

Privredno društvo preuzima prava i obaveze u pravnom prometu putem zastupanja.

Zakonski (statutarni) zastupnici društva su lica koja su zakonom kao takva određena za svaki pojedini oblik društva. Zakonski zastupnik može biti fizičko lice ili društvo registrovano u Srbiji. Društvo mora imati najmanje jednog zakonskog zastupnika koji je fizičko lice. Zakonski zastupnici društva registruju se u skladu sa zakonom o registraciji.

Društvo pored zakonskih zastupnika može imati i ostale zastupnike - lica koja su aktom ili odlukom nadležnog organa društva ovlašćena da zastupaju društvo i kao takva registrovana u skladu sa zakonom o registraciji.

Zastupnik je dužan da postupa u skladu sa ograničenjima svojih ovlašćenja koja su utvrđena aktima društva ili odlukama nadležnih organa društva.

Lica koja kao zaposleni u društvu rade na poslovima čije obavljanje u redovnom poslovanju uključuje i zaključenje ili ispunjenje određenih ugovora ili preduzimanje drugih pravnih radnji, ovlašćena su da kao punomoćnici društva zaključuju i ispunjavaju te ugovore, odnosno preduzimaju te pravne radnje u granicama poslova na kojima rade bez posebnog punomoćja.

Prokura je poslovno punomoćje kojim društvo ovlašćuje jedno ili više fizičkih lica (prokurista) da u njegovo ime i za njegov račun zaključuju pravne poslove i preduzimaju druge pravne radnje. Prokurista se registruje u skladu sa zakonom o registraciji.

Prokura je neprenosiva i prokurista ne može dati punomoćje za zastupanje drugom licu

Prokura može biti pojedinačna ili zajednička i može se opozvati.

Ograničenje prokure – Prokurista ne može bez posebnog ovlašćenja da zaključuje pravne poslove i preduzima pravne radnje u vezi sa sticanjem, otuđenjem ili opterećenjem nepokretnosti i udela i akcija koje društvo poseduje u drugim pravnim licima, preuzima menične obaveze i obaveze jemstva, zaključuje ugovore o zajmu i kreditu i zastupa društvo u sudskim postupcima i pred arbitražom

4.7. OBLICI PRIVREDNIH DRUŠTAVA

OBAVLJANJE DELATNOSTI

- Privredno društvo se osniva na neodređeno ili određeno vreme. Smatra se da je društvo osnovano na neodređeno vreme ako osnivačkim aktom, odnosno statutom, nije drugačije određeno

- Privredno društvo ima pretežnu delatnost, koja se registruje u skladu sa zakonom o registraciji, a može obavljati i sve druge delatnosti koje nisu zabranjene zakonom, nezavisno od toga da li su određene osnivačkim aktom, odnosno statutom

- Posebnim zakonom može se usloviti registracija ili obavljanje određene delatnosti izdavanjem prethodnog odobrenja, saglasnosti ili drugog akta nadležnog organa.

Odabir delatnosti se vrši po Uredbi o klasifikaciji delatnosti koju možete pogledati na sajtu APR-a <https://www.apr.gov.rs/upload/Portals/0/zakoni%20uredbe%20pravilnici/Uredbe/Uredba%20o%20klasifikaciji%20delatnosti.pdf> -klasifikacija delatnosti

DRUŠTVO SA OGRANIČENOM ODGOVORNOŠĆU

Društvo sa ograničenom odgovornošću je najzastupljeniji oblik privrednog društva kako u Srbiji tako i u svetu.

1. Društvo sa ograničenom odgovornošću je društvo u kome jedan ili više članova društva (fizičkih i/ili pravnih lica) imaju udele u osnovnom kapitalu društva. Članovi društva ne odgovaraju za obaveze društva, osim u slučaju zloupotrebe pravila o ograničenoj odgovornosti.
2. Članovi društva sa ograničenom odgovornošću svoje međusobne odnose u društvu, kao i odnose sa društvom, uređuju slobodno, ako zakonom nije drugačije uređeno.

SADRŽINA OSNIVAČKOG AKTA

1. Lično ime i prebivalište, odnosno poslovno ime i sedište članova društva
2. Poslovno ime i sedište društva
3. Pretežna delatnost društva
4. Ukupan iznos osnovnog kapitala društva
5. Iznos novčanog uloga, odnosno novčana vrednost i opis nenovčanog uloga svakog člana društva
6. Vreme uplate, odnosno unošenja uloga u osnovni kapital društva
7. Udeo svakog člana društva u ukupnom osnovnom kapitalu izražen u procentima
8. Određivanje organa društva i njihovih nadležnosti; ako osnivački akt ne sadrži odredbe o nadležnostima, organi društva imaju nadležnosti predviđene zakonom

UGOVOR ČLANOVA DRUŠTVA

- Ugovorom članova društva članovi mogu regulisati njihove međusobne odnose u vezi sa društvom

OSNOVNI KAPITAL I ULOZI

- Osnovni kapital društva sa ograničenom odgovornošću iznosi najmanje 100 dinara, osim ako je posebnim zakonom predviđen veći iznos osnovnog kapitala za društva koja obavljaju određene delatnosti
- Ulog u društvo sa ograničenom odgovornošću može biti novčani i nenovčani i izražava se u dinarima. Nenovčani ulogi mogu biti u stvarima i pravima
- Ulozi u društvo sa ograničenom odgovornošću ne moraju biti jednake vrednosti
- Novčani i nenovčani ulog prilikom osnivanja društva mora se uplatiti odnosno uneti u roku određenom u osnivačkom aktu, a taj rok ne može biti duži od pet godina i računa se od dana donošenja osnivačkog akta

UDELI

- Član društva stiče udeo u društvu srazmerno vrednosti njegovog uloga u ukupnom osnovnom kapitalu društva, osim ako je osnivačkim aktom pri osnivanju društva ili jednoglasnom odlukom skupštine određeno drugačije
- Prenos udela je slobodan, osim ako je zakonom ili osnivačkim aktom drugačije uređeno
- Članovi društva imaju pravo preče kupovine udela koji je predmet prenosa trećem licu, osim ako je to pravo isključeno osnivačkim aktom ili zakonom

ISPLATA DOBITI

Društvo može vršiti isplatu dobiti svojim članovima isključivo u skladu sa osnivačkim aktom i odredbama zakona o ograničenjima plaćanja. Osnivačkim aktom može se odrediti da se isplata dobiti ne vrši u srazmeri sa udelom članova u osnovnom kapitalu društva.

ORGANI DRUŠTVA

Upravljanje društvom može biti organizovano kao jednodomno ili dvodomno, što se određuje osnivačkim aktom

U slučaju jednodomnog upravljanja, organi društva su:

- skupština
- jedan ili više direktora

U slučaju dvodomnog upravljanja, organi društva su:

- skupština
- nadzorni odbor
- jedan ili više direktora

SASTAV I DELOKRUG SKUPŠTINE

Skupštinu čine svi članovi društva, a u jednočlanom društvu funkciju skupštine vrši jedini član društva.

Ako osnivačkim aktom nije drugačije uređeno, skupština:

- donosi izmene osnivačkog akta
- usvaja finansijske izveštaje i izveštaje revizora
- nadzire rad direktora i usvaja izveštaje direktora, ako je upravljanje društvom jednodomno
- usvaja izveštaje nadzornog odbora, ako je upravljanje društvom dvodomno
- odlučuje o povećanju i smanjenju osnovnog kapitala društva
- odlučuje o raspodeli dobiti i načinu pokrivanja gubitaka
- imenuje i razrešava direktora i utvrđuje naknadu za njegov rad odnosno načela za utvrđivanje te naknade, ako je upravljanje društvom jednodomno
- bira i razrešava članove nadzornog odbora, ako je upravljanje društvom dvodomno
- imenuje revizora i utvrđuje naknadu za njegov rad
- odlučuje o pokretanju postupka likvidacije
- vrši i druge poslove i odlučuje o drugim pitanjima, u skladu sa zakonom i osnivačkim aktom

DIREKTORI I NADZORNI ODBOR

- Društvo ima jednog ili više direktora koji su zakonski zastupnici društva. Broj direktora određuje se osnivačkim aktom ili odlukom skupštine.
- Direktora imenuje i razrešava skupština, odnosno nadzorni odbor ako je upravljanje društvom dvodomno.
- Direktor zastupa društvo u skladu sa osnivačkim aktom, odlukama skupštine društva i uputstvima nadzornog odbora, ako je upravljanje društvom dvodomno.

- Direktor vodi poslove društva u skladu sa osnivačkim aktom i odlukama skupštine, kao i sa uputstvima nadzornog odbora ako je upravljanje društvom dvodomo.
- Direktor društva odgovara za uredno vođenje poslovnih knjiga i tačnost finansijskih izveštaja društva. Direktor je u obavezi da vodi evidenciju o svim donetim odlukama skupštine, u koju svaki član društva može izvršiti uvid.
- Ako je upravljanje društvom dvodomo, društvo ima i nadzorni odbor koji nadzire rad direktora
- Član nadzornog odbora mora da ispunjava uslove propisane zakonom za direktora akcionarskog društva i ne sme biti zaposlen u društvu. Predsednika i članove nadzornog odbora bira i razrešava skupština društva.

Nadzorni odbor:

- određuje poslovnu strategiju društva;
- bira i razrešava direktora i utvrđuje naknadu za njegov rad, odnosno načela za utvrđivanje te naknade;
- nadzire rad i usvaja izveštaje direktora;
- vrši unutrašnji nadzor nad poslovanjem društva;
- vrši nadzor nad zakonitošću poslovanja društva;
- ustanovljava računovodstvene politike i politike upravljanja rizicima;
- predlaže skupštini izbor revizora i nagradu za njegov rad;
- vrši i druge poslove određene osnivačkim aktom i odlukom skupštine.

ORTAČKO DRUŠTVO

Ortačko društvo je društvo dva ili više ortaka, fizičkih i/ili pravnih lica, koji su neograničeno solidarno odgovorni svojom celokupnom imovinom za obaveze društva.

Pre početka osnivanja, sastavlja se osnivački akt između ortaka

Da bi se ortačko društvo osnovalo u Agenciji za privredne registre mora se popuniti Jedinствена Registraciona prijava osnivanja pravnih i drugih subjekata registracije u jedinstveni registar poreskih obveznika.

UGOVOR ORTAKA DRUŠTVA

Ugovorom ortaka društva ortaci mogu urediti njihove međusobne odnose u vezi sa društvom. Ugovor ortaka društva zaključuju svi ortaci u pisanoj formi.

ULOG

Ortak može u društvo da uloži novac, stvari, prava, rad ili usluge.

Ortak ne može smanjiti svoj ulog bez saglasnosti svih ostalih ortaka.

Ortaci stižu udele u društvu srazmerne svojim ulozima, ako ugovorom o osnivanju nije drugačije uređeno.

POSLOVOĐENJE

Svaki ortak ima ovlašćenje za obavljanje radnji u redovnom poslovanju društva (poslovođenje).

ODLUČIVANJE

- Ortaci odluke donose jednoglasno, ako ugovorom o osnivanju nije drugačije određeno.

- Ako je ugovorom o osnivanju određeno da se određene ili sve odluke donose većinom glasova, svaki ortak ima jedan glas, ako ugovorom o osnivanju nije drugačije određeno.
- Za donošenje odluke o pitanjima izvan redovne delatnosti, kao i odluke o prijemu novog ortaka, neophodna je saglasnost svih ortaka

RASPODELA DOBITI

Dobit društva raspodeljuje se između ortaka na jednake delove, ako ugovorom o osnivanju nije drugačije određeno.

KOMANDITNO DRUŠTVO

Komanditno društvo je privredno društvo koje ima najmanje dva člana, od kojih najmanje jedan odgovara neograničeno solidarno za obaveze društva (komplementar), a najmanje jedan odgovara ograničeno do visine svog neuplaćenog, odnosno neunetog uloga (komanditor)

PRIMENA ODREDBI O ORTAČKOM DRUŠTVU

- Na komanditno društvo primenjuju se odredbe Zakona o privrednim društvima o ortačkom društvu, ako tim zakonom nije drugačije uređeno.
- Komplementari imaju status ortaka ortačkog društva.
- Ugovor o osnivanju komanditnog društva, pored elemenata propisanih za ugovor o osnivanju ortačkog društva, obavezno sadrži i oznaku koji je član društva komplementar, a koji komanditor.
- Na uloge, udele i prenos udela komplementara shodno se primenjuju odredbe o ulozima, udelima i prenosu udela ortaka, a komanditor može slobodno preneti svoj udeo ili deo udela na drugog komanditora ili na treće lice.

DOBIT I GUBITAK

- Komanditori i komplementari učestvuju u deobi dobiti i pokriću gubitaka društva srazmerno svojim udelima u društvu, ako osnivačkim aktom nije drugačije određeno.

VOĐENJE POSLOVA I ZASTUPANJE

- ☞ Komplementari vode poslove društva i zastupaju ga
- ☞ Komanditori ne mogu voditi poslove društva niti ga zastupati
- ☞ Komanditoru se može dati prokura odlukom svih komplementara

AKCIONARSKO DRUŠTVO

Akcionarsko društvo je društvo čiji je osnovni kapital podeljen na akcije koje ima jedan ili više akcionara koji ne odgovaraju za obaveze društva, osim u slučaju zloupotrebe pravila o ograničenoj odgovornosti. Akcionarsko društvo odgovara za svoje obaveze celokupnom imovinom. Akcionari koji osnivaju društvo potpisuju osnivački akt i prvi statut društva. Osnivački akt akcionarskog društva se ne menja.

SADRŽINA OSNIVAČKOG AKTA

- Ime, jedinstveni matični broj i prebivalište akcionara koji je domaće fizičko lice, odnosno ime, broj pasoša ili drugi identifikacioni broj i prebivalište akcionara stranog fizičkog lica; poslovno ime, matični broj i sedište akcionara koji je domaće pravno lice odnosno poslovno ime, broj registracije ili drugi identifikacioni broj i sedište akcionara stranog pravnog lica
- Poslovno ime i sedište društva
- Pretežna delatnost društva
- Ukupan iznos novčanog uloga, odnosno novčanu vrednost i opis nenovčanog uloga svakog od akcionara koji osnivaju društvo i rok uplate odnosno unosa uloga
- Podaci o akcijama koje upisuje svaki akcionar koji osniva društvo i to: broj akcija, njihovu vrstu i klasu, njihovu nominalnu vrednost, odnosno kod akcija bez nominalne vrednosti deo osnovnog kapitala za koji su one izdate
- Izjava osnivača da osnivaju akcionarsko društvo i preuzimaju obavezu uplate odnosno unosa uloga po osnovu upisanih akcija

SADRŽINA STATUTA

- Poslovno ime i sedište društva;
- Pretežna delatnost društva;
- Podaci o visini upisanog i uplaćenog osnovnog kapitala, kao i podaci o broju i ukupnoj nominalnoj vrednosti odobrenih akcija, ako postoje;
- Bitni elementi izdatih akcija svake vrste i klase u skladu sa zakonom kojim se uređuje tržište kapitala; kod akcija koje nemaju nominalnu vrednost i iznos dela osnovnog kapitala za koji su one izdate, odnosno računovodstvenu vrednost, uključujući i eventualne obaveze, ograničenja i privilegije vezane za svaku klasu akcija;
- Vrste i klase akcija i drugih hartija od vrednosti koje je društvo ovlašćeno da izda;
- Posebni uslovi za prenos akcija, ako postoje;
- Postupak sazivanja skupštine;
- Određivanje organa društva i njihovog delokruga, broja njihovih članova, bliže uređivanje načina imenovanja i opoziva tih članova, kao i način odlučivanja tih organa;
- Druga pitanja za koja je Zakonom o privrednim društvima ili posebnim zakonom određeno da ih sadrži statut akcionarskog društva.

ULOZI

- Ulozi u akcionarsko društvo mogu biti novčani i nenovčani.
- Upisane akcije koje se u skladu sa osnivačkim aktom uplaćuju u novcu uplaćuju se pre registracije osnivanja društva na privremeni račun otvoren kod poslovne banke u Republici Srbiji.
- Pre registracije društva akcionari koji osnivaju društvo dužni su da uplate, odnosno unesu uloge koji predstavljaju najmanje 25% osnovnog kapitala, pri čemu uplaćeni iznos novčanog dela osnovnog kapitala ne može biti niži od iznosa minimalnog osnovnog kapitala.

AKCIJE I OSNOVNI KAPITAL

- Akcionarsko društvo može izdavati obične i preferencijalne akcije.
- U okviru svake vrste akcija, akcije koje daju ista prava čine jednu klasu akcija.
- Društvo može izdavati akcije sa ili bez nominalne vrednosti.
- Nominalna vrednost akcije je vrednost koja je kao takva utvrđena odlukom o izdavanju akcija. Sve akcije iste klase imaju istu nominalnu vrednost. Nominalna vrednost jedne akcije ne može biti niža od 100 dinara.
- Ukupna nominalna vrednost izdatih i odobrenih preferencijalnih akcija ne može biti veća od 50% osnovnog kapitala društva.
- Akcije se mogu slobodno prenositi, osim ako je statutom prenos akcija ograničen pravom preče kupovine ostalih akcionara ili prethodnom saglasnošću društva.
- Akcionarsko društvo mora imati minimalni osnovni kapital u visini od 3.000.000 dinara, osim ako je posebnim zakonom predviđen veći iznos.

ODNOS DRUŠTVA I AKCIONARA

- Jednak tretman akcionara – svi akcionari se pod jednakim okolnostima tretiraju na jednak način.

PRAVO NA DIVIDENDU

- Akcionar ima pravo na deo dobiti (dividendu) koji skupština akcionarskog društva odredi za raspodelu.
- Dividenda se može plaćati u novcu ili u akcijama društva, u skladu sa odlukom o isplati dividende koju donosi skupština akcionara.

ORGANI DRUŠTVA

- Upravljanje društvom može biti organizovano kao jednodomno ili dvodomno, što se određuje statutom.

U slučaju jednodomnog upravljanja, organi društva su:

- skupština
- jedan ili više direktora, odnosno odbor direktora

U slučaju dvodomnog upravljanja, organi društva su:

- skupština nadzorni odbor
- jedan ili više izvršnih direktora, odnosno izvršni odbor
- Skupštinu čine svi akcionari društva

Skupština odlučuje o:

- izmenama statuta
- povećanju ili smanjenju osnovnog kapitala
- broju odobrenih akcija
- promenama prava ili povlastica bilo koje klase akcija
- statusnim promenama i promenama pravne forme
- sticanju i raspolaganju imovinom velike vrednosti
- raspodeli dobiti i pokriću gubitaka

- usvajanju finansijskih izveštaja i izveštaja revizora
- usvajanju izveštaja odbora direktora/nadzornog odbora
- naknadama direktorima/članovima nadzornog odbora
- imenovanju i razrešenju direktora/članova nadzornog odbora
- pokretanju postupka likvidacije, odnosno podnošenju predloga za stečaj društva
- izboru revizora i naknadi za njegov rad
- drugim pitanjima koja su u skladu sa zakonom i statutom

Direktor, odnosno izvršni direktor, može biti svako poslovno sposobno lice, a statutom se mogu odrediti i drugi uslovi koje određeno lice mora ispuniti da bi bilo direktor.

Direktor, odnosno izvršni direktor ne može biti lice:

- koje je direktor ili član nadzornog odbora u više od pet društava;
- koje je osuđeno za krivično delo protiv privrede, tokom perioda od pet godina računajući od dana pravosnažnosti presude, s tim da se u taj period ne računa vreme provedeno na izdržavanju kazne zatvora;
- kome je izrečena mera bezbednosti zabrana obavljanja delatnosti koja predstavlja pretežnu delatnost društva, za vreme dok traje ta zabrana.

Nadzorni odbor:

- utvrđuje poslovnu strategiju i poslovne ciljeve društva
- nadzire rad izvršnih direktora
- vrši unutrašnji nadzor nad poslovanjem društva ustanovljava računovodstvene politike društva i politike upravljanja rizicima
- utvrđuje finansijske izveštaje društva i podnosi ih skupštini na usvajanje
- daje i opoziva prokuru
- saziva sednice skupštine i utvrđuje predlog dnevnog reda
- izdaje odobrene akcije, ako je na to ovlašćen
- utvrđuje emisionu cenu akcija i drugih hartija od vrednosti
- utvrđuje tržišnu vrednost akcija
- vrši i druge poslove i donosi odluke u skladu sa zakonom, statutom i odlukama skupštine

OGRANAK PRIVREDNOG DRUŠTVA

- Ogranak privrednog društva je izdvojeni organizacioni deo privrednog društva preko koga društvo obavlja delatnost u skladu sa zakonom
- Ogranak stranog privrednog društva je njegov izdvojeni organizacioni deo preko koga to društvo obavlja delatnost u Republici Srbiji u skladu sa zakonom
- Ogranak nema svojstvo pravnog lica i u pravnom prometu istupa u ime i za račun privrednog društva
- Privredno društvo neograničeno odgovara za obaveze prema trećim licima koje nastanu u poslovanju njegovog ogranka
- Ogranak se obrazuje odlukom koju donosi skupština, odnosno ortaci ili komplementari, ako osnivačkim aktom, odnosno statutom nije drugačije određeno
- Ogranak može biti registrovan u skladu sa zakonom o registraciji, a obavezno se registruju ogranak domaćeg privrednog društva ako ima zastupnika različitog od zastupnika društva ili je to propisano posebnim zakonom kao uslov za obavljanje delatnosti i ogranak stranog privrednog društva
- Propisana dokumentacija i naknada za registraciju

Ogranak domaćeg privrednog društva:

1. Registraciona prijava obrazovanja ogranka;
2. Odluka nadležnog organa o obrazovanju ogranka;
3. Odluka o imenovanju zastupnika ogranka, ako je zastupnik ogranka različit od zastupnika domaćeg pravnog lica koje obrazuje ogranak;
4. Dokaz o uplati naknade.

Ogranak stranog privrednog društva:

1. Jedinstvena registraciona prijava osnivanja pravnih lica i drugih subjekata i upisa u jedinstveni registar poreskih obveznika;
2. Odluka nadležnog organa stranog privrednog društva o obrazovanju ogranka;
3. Izvod iz registra u kome je strano privredno društvo registrovano, sa prevodom overenim od strane ovlašćenog sudskog tumača;
4. Dokaz o brojevima računa preko kojih strano privredno društvo posluje;
5. Izjava ovlašćenog lica stranog privrednog društva o preuzimanju odgovornosti društva za sve obaveze koje nastanu u vezi sa poslovanjem ogranka overena od nadležnog organa overe, sa prevodom na srpski jezik overenim od strane ovlašćenog sudskog tumača;
6. Dokaz o uplati naknade za registraciju osnivanja.

Naknada za registraciju ogranka domaćeg privrednog društva iznosi 2.800 dinara, a za ogranak stranog privrednog društva 4.900 dinara.

Naknade u vezi sa ograncima domaćih privrednih društava

Naknada za registraciju (upis) ogranka domaćeg privrednog društva iznosi 2.800,00 dinara po ogranku. Ukoliko se uz upis ogranka zahteva registracija još nekih promena, naknada se računa tako što se ogranak plaća naknada u visini od 2.800,00 dinara, a za svaku dodatnu promenu (koja nije upis ogranka) plaća se po 1.400,00 dinara po promeni. Npr. naknada za upis jednog ogranka i promenu sedišta iznosi ukupno 4.200,00 dinara (2.800,00 + 1.400,00); naknada za upis dva ogranka i promenu sedišta i direktora iznosi ukupno 8.400,00 dinara (2.800,00 + 2.800,00 + 1.400,00 + 1.400,00).

Naknada za promenu podataka o registrovanom ogranku iznosi 2.800,00 dinara. Dakle, ako se menja neki podatak o ogranku (naziv, mesto poslovanja, zastupnik ili pretežna delatnost) naknada iznosi 2.800,00 dinara bez obzira da li se menja jedan ili više podataka u okviru istog ogranka.

Ako se menjaju podaci u više registrovanih ogranaka, naknada iznosi 2.800,00 dinara uvećana za 1.400,00 dinara za svaki naredni ogranak (nevezano za broj podataka koji se menja u okviru svakog pojedinačnog ogranka).

Naknada za brisanje ogranka iznosi 2.800,00 dinara. Ako se briše više ogranaka, za svaki naredni plaća se dodatna naknada od 1.400,00 dinara po ogranku.

Ako se istom prijavom traži upis jednog i brisanje drugog ogranka naknada iznosi 4.200,00 dinara (2.800,00 + 1.400,00 dinara).

Važno je imati u vidu da se u svim navedenim slučajevima primenjuju pravila o neblagovremenosti prijave za registraciju, tako da ako je odluka koja predstavlja osnov za upis, promenu ili brisanje ogranka starija od 15 dana u momentu podnošenja prijave, potrebno je dostaviti i dokaz o uplati dodatne naknade za neblagovremenost u visini od 6.000,00 dinara.

POSLOVNO UDRUŽENJE

Udruženje, u smislu Zakona o udruženjima, jeste dobrovoljna i nevladina nedobitna organizacija zasnovana na slobodi udruživanja više fizičkih ili pravnih lica, osnovana radi ostvarivanja i unapređenja određenog zajedničkog ili opšteg cilja i interesa, koji nisu zabranjeni Ustavom ili zakonom. Udruženje mogu osnovati najmanje tri osnivača, s tim što najmanje jedan od osnivača mora imati prebivalište, odnosno sedište na teritoriji Republike Srbije.

Osnivači udruženja mogu biti poslovno sposobna fizička ili pravna lica.

Maloletno lice sa navršениh 14 godina života može biti osnivač udruženja uz izjavu o davanju saglasnosti njegovog zakonskog zastupnika u skladu sa zakonom.

Poslovno udruženje je pravno lice koje osnivaju dva ili više privrednih društava ili preduzetnika, radi postizanja zajedničkih interesa. Ono ne može obavljati delatnost radi sticanja dobiti, već samo radi postizanja zajedničkih interesa svojih članova i ne može promeniti pravnu formu u formu privrednog društva. Poslovno udruženje stiče svojstvo pravnog lica registracijom u skladu sa zakonom o registraciji.

Naknada za registraciju udruženja iznosi 4.900 dinara.

POSEBNE DOZVOLE PRILIKOM REGISTROVANJA ODREĐENIH DELATNOSTI

Posebnim zakonima, kao uslov za registraciju ili obavljanje određene delatnosti, propisana su prethodna odobrenja /dozvole ili saglasnosti nadležnih organa.

Privredni subjekt koji u Registar koji se vodi kod Agencije za privredne registre želi da upiše kao pretežnu delatnost onu delatnost koja se može obavljati samo na osnovu prethodnog odobrenja/dozvole ili saglasnosti nadležnog organa, dužno je da ovakvo odobrenje dostavi prilikom podnošenja zahteva za upis te delatnosti u Registar (npr. proizvodnja, promet, distribucija, prerada i uskladištenje materija opasnih i štetnih po zdravlje ljudi i životne sredine, poslovi banaka, poslovi osiguravajućih društava).

Delatnosti za koje je potrebna dozvola prilikom registrovanja

- Zdravstvene delatnosti
- Veterinarske ordinacije i apoteke
- Poljoprivredne apoteke
- Promet oružja, delova za oružje i municije
- Poslovi zastupanja u osiguranju
- Turističke agencije
- Taksi prevoz
- Agencija za zapošljavanje
- Sudski veštak

Dokumentacija koja se prilaže uz prijavu osnivanja preduzetnika

1. Dokaz o identitetu preduzetnika (za domaće fizičko lice - fotokopija lične karte, a za stranca - fotokopija pasoša, odnosno fotokopija lične karte, ako je izdata strancu)
2. Ukoliko se preduzetnik registruje za obavljanje delatnosti za koju se traži prethodna dozvola, saglasnost ili drugi akt nadležnog organa kao uslov za registraciju, potrebno je dostaviti i odgovarajuću dozvolu, saglasnost ili drugi akt nadležnog organa u originalu ili overenoj kopiji.
3. Pisano ovlašćenje kojim preduzetnik izdaje prokuru (ukoliko je izdata prokura)
4. Dokaz o uplati naknade

4.8. OSNIVANJE PRIVREDNOG DRUŠTVA OD STRANE STRANOG ULAGAČA

- Strani ulagač (strano pravno lice sa sedištem u inostranstvu, uključujući i ogranak stranog pravnog lica koji je registrovan u Republici Srbiji; strani državljanin, bez obzira na stalno mesto boravka; državljanin Republike Srbije sa stalnim mestom boravka izvan Republike Srbije dužim od jedne godine) može osnivati privredno društvo u Srbiji u skladu sa Zakonom o privrednim društvima i zakonom kojim se uređuju ulaganja
- Strani ulagač u pogledu svog ulaganja uživa jednak položaj i ima ista prava i obaveze kao i domaći ulagač ukoliko Zakonom o ulaganjima ili drugim zakonom nije drugačije predviđeno.

Stranac (svako lice koje nema državljanstvo Republike Srbije) koji se zapošljava u Republici Srbiji ima jednaka prava i obaveze u pogledu rada, zapošljavanja i samozapošljavanja kao i državljani Srbije. Uslovi za zapošljavanje stranca su posedovanje odobrenja za privremeni boravak (bez obzira na vremensko trajanje boravka) ili stalno nastanjenje i dozvole za rad. Odobrenje za privremeni boravak ili stalno nastanjenje izdaje [Ministarstvo unutrašnjih poslova](#), dok postupak izdavanja, produženja, poništavanja i prestanka važenja dozvole za rad sprovodi [Nacionalna služba za zapošljavanje](#).

Uz JRPPS predstavništva stranog privrednog društva prilaže se:

- 1) odluka nadležnog organa o obrazovanju predstavništva;
- 2) izvod iz registra u kome je strano privredno društvo registrovano, shodno članu 6. stav 4. ovog pravilnika;
- 3) dokaz o brojevima računa preko kojih strano privredno društvo posluje;
- 4) izjava ovlašćenog lica stranog privrednog društva o preuzimanju odgovornosti društva za sve obaveze koje nastanu u vezi sa poslovanjem predstavništva, overena od nadležnog organa overe, sa prevodom, na srpski jezik, ovlašćenog sudskog tumača.

Dozvola za rad se može izdati kao:

<p>1. Lična radna dozvola Izdaje se na zahtev stranca ako ima:</p> <ul style="list-style-type: none"> - odobrenje za stalno nastanjenje, - status izbeglice, - pripada posebnoj kategoriji stranca, - u slučajevima utvrđenim međunarodnim ugovorom, - radi spajanja porodice. 	<p>2. Radna dozvola</p> <ul style="list-style-type: none"> • radna dozvola za zapošljavanje; • radna dozvola za posebne slučajeve zapošljavanja - upućena lica, kretanje u okviru privrednog društva, nezavisni profesionalci; • radna dozvola za samozapošljavanje. <p>Stranac sa radnom dozvolom može u Republici Srbiji da obavlja samo poslove za koje je dobio dozvolu.</p>
--	--

Zakonom su propisani slučajevi u kojima se uslovi za zapošljavanje stranaca na primenjuju (na stranca čiji boravak u Republici Srbiji ne traje duže od 90 dana u roku od šest meseci od dana prvog ulaska u Srbiju, i to na stranca koji: je vlasnik, osnivač, zastupnik ili član organa pravnog lica registrovanog u Srbiji, ako nije u radnom odnosu u tom pravnom licu; u Srbiji boravi radi uspostavljanja poslovnih kontakata ili prisustvovanja poslovnim sastancima i koji, bez ostvarivanja prihoda u Srbiji, obavlja druge poslovne aktivnosti koje se odnose na pripremu stranog poslodavca da uspostavi prisustvo i otpočne sa radom u Srbiji; je upućeno lice koje u Srbiji izvodi radove na osnovu ugovora o nabavci robe, nabavci ili zakupu mašina ili opreme i njene isporuke, instaliranja, montaže, opravke ili obučavanja zarad na tim mašinama ili opremi i dr.).

Naknada za registraciju osnivanja ogranka stranog privrednog društva i predstavništva stranog privrednog društva, stranog udruženja, strane zadužbine i strane fondacije i predstavništva strane privredne komore iznosi 4.900,00 dinara.

Posebni uslovi za zapošljavanje državljana Evropske unije primenjivaće se od dana stupanja Republike Srbije u članstvo Evropske unije.

Zakoni kojima je regulisano napred navedeno su Zakon o zapošljavanju stranaca ("Sl. glasnik RS", br. 128/2014) i Zakon o strancima ("Sl. glasnik RS", br. 97/08)

Uređeno Pravilnikom o sadržini Registra privrednih subjekata i dokumentaciji potrebnoj za registraciju („Službeni glasnik RS“ br. 42/16)

Procedura registracije privrednog subjekta za strane osnivače

Predstavništvo stranog privrednog društva je njegov izdvojeni organizacioni deo, koji može obavljati prethodne i pripremne radnje u cilju zaključenja pravnog posla tog društva

- Predstavništvo nema svojstvo pravnog lica i može zaključivati samo pravne poslove u vezi sa svojim tekućim poslovanjem. Strano privredno društvo odgovara za obaveze prema trećim licima koje nastanu u poslovanju njegovog predstavništva.
- Predstavništvo se obrazuje odlukom nadležnog organa stranog privrednog društva, koja obavezno sadrži:
 - naziv i sedište registra u kom je osnivač predstavništva registrovan
 - naziv, pravnu formu i sedište osnivača predstavništva
 - matični/registarski broj osnivača predstavništva
 - lično ime, odnosno poslovno ime zastupnika osnivača predstavništva
 - adresu predstavništva
 - lično ime, odnosno poslovno ime zastupnika predstavništva
 - predstavništvo se obavezno registruje u skladu sa zakonom o registraciji.

Propisana dokumentacija i naknada za registraciju:

1. Jedinstvena registraciona prijava osnivanja pravnih lica i drugih subjekata i upisa u jedinstveni registar poreskih obveznika
2. Odluku nadležnog organa stranog privrednog društva o obrazovanju predstavništva
3. Izvod iz registra u kome je registrovano strano privredno društvo, sa prevodom overenim od strane ovlašćenog sudskog tumača
4. Dokaz o brojevima računa preko kojih strano privredno društvo posluje
5. Izjava ovlašćenog lica stranog privrednog društva o preuzimanju odgovornosti društva za sve obaveze koje nastanu u vezi sa poslovanjem predstavništva overena od nadležnog organa overe, sa prevodom na srpski jezik overenim od strane ovlašćenog sudskog tumača
6. Dokaz o uplati naknade za registraciju osnivanja

5. PODSTICAJI I PODRŠKA

U Srbiji postoji državni sistem podsticaja privatnog biznisa. Vlada Republike Srbije pruža razne vidove finansijske i nefinansijske podrške potencijalnim i postojećim privrednim subjektima kroz programe:

- Nacionalne službe za zapošljavanje (NSZ),
- Fonda za razvoj Republike Srbije i
- Razvojne agencije Srbije (RAS).
- Privredne komore Srbije (PKS)
- RARIS – Regionalna agencija za razvoj istočne Srbije

PRIMERI PODSTICJANIH MERA U 2019 GODINI

U nastavku sledi pregled nekih mera iz 2019-te godine. Ovaj pregled je informativnog karaktera, za sve detalje treba konsultovati institucije koje ih sprovode.

Može se očekivati da slične mere budu aktuelne i narednih godina.

5.1. NACIONALNA SLUŽBA ZA ZAPOŠLJAVNJE

Nacionalna služba za zapošljavanje – NSZ – je servis koji pruža usluge nezaposlenim licima i poslodavcima u Srbiji.

Nacionalnu službu za zapošljavanje u našem regionu predstavljaju filijale Bor i Zaječar sa ispostavama u ostalih šest opština Borskog i Zaječarskog okruga.

Programi NSZ namenjeni su:

- edukacijama i prekvalifikacijama nezaposlenih lica,
- finansijskoj podršci samozapošljavanja i zapošljavanja lica sa evidencije NSZ-a,
- angažovanju nezaposlenih lica kroz javne radove,
- zapošljavanju nezaposlenih lica iz kategorije teže zapošljivih lica,
- mladima kroz programe stručne prakse.

5.2. FOND ZA RAZVOJ REPUBLIKE SRBIJE

Fond za razvoj Republike - Srbije je jedna od najstarijih finansijskih institucija u vlasništvu države. Realizacijom svojih aktivnosti Fond za razvoj podstiče privredni razvoj, ravnomerni regionalni razvoj, unapređuje konkurentnosti domaće privrede, podstiče razvoj proizvodnog zanatstva i uslužnih delatnosti, podstiče zapošljavanje i razvoj tržišta kapitala.

Kroz Fond za razvoj Republike Srbije moguće je aplicirati za:

- Investicione kredite
- Kredite za trajna obrtna sredstva
- Kratkoročni krediti
- Kredite za održavanje tekuće likvidnosti
- Start-up krediti
- Podsticanje preduzetništva kroz razvojne projekte
- Krediti za poslovanje u nerazvijenim područjima
- Garancije
- Krediti za refinansiranje

Namena sredstava putem ovih kredita i programa fonda za razvoj može se manifestovati kroz:

1. kupovinu, izgradnju, dogradnju, rekonstrukciju, adaptaciju, sanaciju, investiciono održavanje proizvodnog prostora ili poslovnog prostora koji je u sastavu proizvodnog prostora, ili prostora u kojem se obavlja proizvodnja ili skladištenje proizvoda;
2. kupovinu nove ili polovne proizvodne i građevinske opreme (ne starije od pet godina), uključujući dostavna vozila za prevoz sopstvenih proizvoda i druga transportna sredstva koja se koriste u procesu proizvodnje;
3. trajna obrtna sredstva, koja mogu da čine najviše 20% ukupnog investicionog ulaganja; nabavku softvera i drugih nematerijalnih ulaganja.

5.3. RAZVOJNA AGENCIJA SRBIJE

Razvojna agencija Srbije je agencija Vlade Republike Srbije osnovana za obavljanje razvojnih, stručnih i operativnih poslova podsticanja i realizacije direktnih ulaganja, promocije i povećanja izvoza, razvoja i unapređenja konkurentnosti privrednih subjekata, ugleda i razvoja Republike Srbije u oblasti privrede i regionalnog razvoja.

Cilj rada Razvojne agencije Srbije je:

- Obezbeđivanje pouzdane usluge domaćim i stranim ulagačima, uz najviši nivo pouzdanosti, poverenja i predvidljivosti;
- Pružanje podrške aktivnostima koje će materijalno doprineti sposobnostima srpskih privrednih društava, a posebno u oblasti sve većeg broja lokalnih dobavljača za multinacionalne kompanije (MNK), internacionalizacije srpskog privatnog biznisa i privlačenja investicionih projekata sa većim uticajem na privredu Republike Srbije;
- Podrška izvozu i novim investicijama
- Pružanje stručne podrške malim i srednjim preduzećima, preduzetnicima, zanatlijama i drugim privrednim subjektima za potrebe njihovog i regionalnog razvoja;
- Obavljanje poslova koordiniranja rada regionalnih razvojnih agencija;
- Izgradnja institucija i kapaciteta, kao i poslova međunarodne i međuregionalne saradnje, jačanjem partnerskih odnosa sa svim relevantnim faktorima u zemlji i svetu;
- Obezbeđivanje uslova za pristup i realizaciju projekata koji se finansiraju iz evropskih fondova, donacija i drugih oblika razvojne pomoći;
- Stalna obuka kadrova i izgradnja kompetentnih ljudskih resursa;
- Zadovoljstvo korisnika, kroz stalno poboljšanje kvaliteta usluga i rada.

Javni pozivi Razvojne agencije Srbije

Svake godine Razvojna agencija Srbije sprovodi programe podrške mikro, malim, srednjim preduzećima i preduzetnicima ove godine aktuelni programi su:

- Javni poziv za učešće u programu podrške digitalnoj transformaciji MMSP
- Javni poziv – Program podrške malim preduzećima za nabavku opreme
- Javni poziv za učešće u Programu finansijske podrške korisnicima projekata IPA programa teritorijalne saradnje
- Javni poziv za učešće u programu podrške internacionalizaciji MSP kroz individualno učešće na međunarodnim sajmovima u inostranstvu
- Javni poziv za učešće u programu podrške sektorima prerađivačke industrije
- Javni poziv za učešće u Programu za unapređenje saradnje i podizanje kapaciteta na regionalnom i lokalnom nivou
- Javni poziv za sprovođenje standardizovane usluge mentoring 2019
- Javni poziv – program pružanja standardizovane usluge mentoringa sektorima prerađivačke industrije.

5.4. PRIVREDNA KOMORA SRBIJE

Privredna komora Srbije (PKS) je zakonom definisana organizacija privrednih subjekata. Sa tradicijom dužom od 160 godina, PKS okuplja privredu Srbije u jedinstven sistem, sektorski i regionalno.

Članovi PKS su privredna društva, grupisana u sektore poljoprivrede, industrije i usluga, koji se uže grupišu u 19 granskih udruženja. U okviru mreže od 16 regionalnih privrednih komora i komore glavnog grada, omogućuje se stručna podrška i efikasno zastupanje interesa privrede po regionima. Kroz rad predstavništava u više evropskih zemalja, glavnih spoljnotrgovinskih partnera, poseban značaj daje se internacionalizaciji poslovanja i međunarodnom povezivanju domaće privrede.

PKS zastupa interese i stavove članova učesćem u kreiranju zakona i drugih propisa važnih za poslovnu zajednicu; unapređuje ekonomsku saradnju sa inostranstvom; pruža informativno-analitičku podršku privredi; podstiče izvoznu aktivnost i uključivanje domaćih kompanija u međunarodne dobavljačke lance. Kroz povezivanje privrede i nauke podstiče se primena novih tehnologija i znanja u savremenom poslovanju i proizvodnji.

Svi članovi PKS imaju prava i obaveze definisane zakonom i internim aktima. PKS je samostalna i nezavisna u svojim aktivnostima, a u radu njenih organa uprave i tela učestvuju privrednici.

USLUGE

Posredstvom RPK Zaječar kao dela jedinstvenog komorskog sistema, članovima su dostupne usluge izdavanja dokumenata po osnovu prenetih javnih ovlašćenja (potvrde, uverenja i mišljenja koja prate unutrašnje i spoljnotrgovinsko poslovanje); izdavanje ATA karneta i prateće dokumentacije; preuzimanje kvalifikovanog elektronskog sertifikata; organizovanje učesća na regionalnim i međunarodnim sajmovima; učesće u edukativnim programima (obuke i treninzi); informacije o izmenama propisa od značaja za poslovanje, kao i podaci ekonomskim kretanjima u zemlji i regionu.

PKS - RPK Zaječar pruža podršku u prevođenju sa srpskog na engleski jezik i sa engleskog na srpski jezik (stalni sudski tumač za engleski jezik) kao i podršku u organizovanju poslovnih događaja iznajmljivanjem konferencijskih prostorija i tehničke opreme.

Na osnovu saradnje sa Institutom za standardizaciju, u okviru Info centra uspostavljenog u PKS-RPK Zaječar, privrednim društvima i drugim zainteresovanim strankama je omogućen pristup svim aktuelnim standardima trenutno važećim u Republici Srbiji. Privrednim društvima je osim informacije o aktuelnim standardima omogućen i pristup kompletnoj bazi standarda koje mogu dobiti na uvid, kao i prikazane veze sa svim zakonskim odredbama sa kojima su standardi povezani.

Informacije o svim uslugama PKS možete pronaći na portalu e-usluge PKS.

5.5. RARIS – Regionalna agencija za razvoj Istočne Srbije

RARIS – Regionalna agencija za razvoj istočne Srbije – formiran je 2007. godine na osnovu inicijative koja je došla od samih osnivača iz istočne Srbije.

Osnivači RARIS - a:

Gradovi: Zaječar i Bor

Opštine: Majdanpek, Kladovo, Boljevac, Knjaževac, Sokobanja i Negotin

Regionalna privredna komora Zaječar,

Preduzeće za puteve Zaječar,

NVO "Timočki klub",

Fakultet za menadžment, Zaječar.

Cilj RARIS – a je podrška razvojnim inicijativama koje se zasnivaju na institucionalnom povezivanju i partnerstvu koji vode ka održivom razvoju istočne Srbije.

RARIS tim: iskusni i posvećeni zaposleni sa velikim znanjem u domenu teritorijalnog razvoja u domaćem i međunarodnom kontekstu.

RARIS ima mali tim sačinjen od ljudi sa velikim iskustvom na sličnim poslovima, sa širokim spektrom znanja koje će omogućiti pokrivanje široke lepeze programa.. RARIS usaglašava svoje aktivnosti sa osnivačima kroz redovne kontakte sa opštinskim Kancelarijama za lokalni ekonomski razvoj čije je osnivanje RARIS i inicirao i pomogao. RARIS ima izuzetnu saradnju sa više Ministarstava, domaćih institucija i organizacija.

04. maja 2011. godine, na osnovu Zakona o regionalnom razvoju, RARIS je postao prva akreditovana agencija za regionalni razvoj u Srbiji.

- Pružanje podrške međuopštinskoj saradnji - RARIS vodi regionalne radne grupe koje su odgovorne za međuopštinsku saradnju u sledećim oblastima:
 - Regionalni koordinacioni odbor za upravljanje otpadom;
 - Sekretarijat Nacionalnog regionalnog saveta za jugoistočnu Srbiju;
 - Radna grupa za međuopštinsku saradnju za vodosnabdevanje;
 - Tehnička pomoć za rad četiri međuopštinske radne grupe osnovane u okviru GIZ projekta "Lokalni ekonomski razvoj u istočnoj Srbiji" pod pokroviteljstvom GIZ i SDC.
- Izrada i sprovođenje Strategije regionalnog razvoja (2011-2018)
- Glavni sveobuhvatni regionalni infrastrukturni projekti – vođenje projekta "Halovo" (Regionalno upravljanje otpadom); Prethodna studija izvodljivosti za razvoj gasne infrastrukture u istočnoj Srbiji, Uspostavljanje rečne linije Beograd – Đerdap, itd;
- Vodeća uloga u prekograničnoj (član Zajedničke radne grupe za programiranje programa prekogranične saradnje Rumunija - Srbija i Bugarska - Srbija) i transnacionalnoj saradnji;
- Obezbeđenje nefinansijske pomoći MSP sektoru u regionu kroz Standardizovani set usluga;
- Uspostavljanje regionalne turističke saradnje – jačanje konkurentnosti; teritorijalni marketing i promocija <http://visiteastserbia.rs>
- Promocija mogućnosti investiranja u region;
- Baza investicionih lokacija <http://www.raris.org/invest/eng>
- Pomoć opštinama u pripremi i sprovođenju prioriternih lokalnih projekata;
- Podrška osnivanju i radu kancelarija za lokalni ekonomski razvoj;
- Aktivna uloga u procesu izrade i implementacije Regionalnog prostornog plana.

5.6. PORESKE OLAKŠICE

USLOVI ZA DOBIJANJE OLAKŠICA ZA NOVOOSNOVANE FIRME

Najnovije izmene Zakona o porezu na dohodak građana i Zakona o doprinosima za obavezno socijalno osiguranje su sledeće:

- budući poslodavci moći će da koriste poresku olakšicu samo po osnovu svoje zarade - biće oslobođeni plaćanja poreza i doprinosa samo za sebe;
- nemaju pravo na oslobođenje od plaćanja poreza i doprinosa po osnovu zarade za svoje zaposlene (po starom propisu imali su za najviše 9 novozaposlenih lica);
- firme koje su već započele ovaj program po starim propisima moći će isti da koriste, ali su sada za njih iz Budžeta Republike Srbije obezbeđena jedino sredstva za zdravstveno osiguranje;
- firme koje su započele korišćenje olakšica po starom propisu - od 01. oktobra 2018. godine mogu i dalje da ih koriste, ali iznos zarade za 12 meseci ne može da bude veći od trostrukog iznosa prosečne godišnje zarade iz prethodne godine;
- vlasnici koji ispune uslove i osnuju firmu posle 01. januara 2019. godine moći će da koriste olakšice i biće im iz Budžeta Republike Srbije uplaćeni svi doprinosi (PIO, zdravstveno osiguranje i osiguranje za slučaj nezaposlenosti);
- preduzetnici i pravna lica koja registruju firmu po novom propisu za poresko oslobođenje mogu da koriste maksimalan iznos zarade od 37.000 dinara u neto iznosu.

KO SVE MOŽE DOBITI PORESKU OLAKŠICU?

Novoosnovane firme, odnosno budući registrovani poslodavci koji bi mogli da ostvare pravo na poreske olakšice su:

- preduzetnici,
- DOO firme,
- preduzetnici poljoprivrednici.

Ako želite da otvorite firmu možete biti oslobođeni poreza i doprinosa za sebe kao vlasnika, odnosno preduzetnika ili kao osnivača DOO. Imate pravo da ostvarite oslobođenje od plaćanja doprinosa na teret zaposlenog i na teret poslodavca pa osnovu:

- lične zarade preduzetnika,
- zarade osnivača DOO, ako su zaposleni u toj firmi,
- zarade preduzetnika poljoprivrednika.

Ukoliko želite da postanete paušalno oporezovani preduzetnik onda nemate pravo na ove poreske olakšice, jer nove olakšice ne važe za paušalce. Morate biti opredeljeni za isplatu lične zarade i da vodite poslovne knjige.

Da bi preduzetnici i vlasnici preduzeća dobili nove olakšice moraju biti ispunjeni sledeći uslovi:

- da su fizička lica - odnosno budući preduzetnici ili osnivači DOO najmanje šest meseci bez prekida pre dana otvaranja svoje firme bili prijavljeni kod Nacionalne službe za zapošljavanje kao nezaposlena lica ili da su u periodu od 12 meseci pre dana registrovanja i otvaranja svoje firme završili srednju školu, višu ili fakultet, i da su stekli obrazovanje u skladu sa Zakonom;
- da je fizičko lice, odnosno preduzetnik (kao i preduzetnik poljoprivrednik) prijavljen na obavezno socijalno osiguranje u Centralni registar obaveznog socijalnog osiguranja;
- da fizičko lice, odnosno osnivač bude zaposlen u svojoj novoosnovanoj DOO firmi (da ima zasnovan radni odnos);

- ukoliko DOO ima više osnivača pravo se može ostvariti za najviše devet osnivača, koji takođe moraju potpisati ugovor o radu i biti zaposleni u firmi.

Kada se radi o više osnivača u jednom DOO, poreske olakšice mogu da se ostvare za najviše devet osnivača, pod uslovom da su svi potpisali ugovor o radu u firmi, odnosno da su zasnovali radni odnos. Svi osnivači moraju biti prijavljeni na obavezno socijalno osiguranje u Centralni registar obaveznog socijalnog osiguranja.

KADA POSLODAVAC MOŽE DA KORISTI NOVE PORESKE OLAKŠICE

Poslodavac može da ostvari pravo na oslobođenje od poreza i doprinosa za zarade koje su isplaćene u periodu od 12 meseci, počevši od dana kada je osnovana firma - registrovan preduzetnik ili kada je osnovano DOO.

Nove olakšice mogu da koriste samo novoosnovani preduzetnici, novi osnivači DOO i preduzetnici poljoprivrednici, ali samo ako ispune uslove i ako su otvorili firmu posle 01. januara 2019. godine. Ovu olakšicu mogu da iskoriste sve buduće firme koje ispunjavaju određene uslove, a koje budu registrovane u privredni registar zaključno sa 31.12.2020. godine.

OGRANIČENJE POSLODAVACA ZA KORIŠĆENJE OLAKŠICA

Postoje nekoliko ograničenja kada se koriste nove poreske olakšice:

- jedno lice ne može više puta da ostvari olakšice i pravo na poresko oslobođenje;
- ako jedan novoosnovani poslodavac ostvari poresko oslobođenje, drugi novoosnovani poslodavac ne može da ostvari poresko oslobođenje za istu osobu;
- lice koje ostvari nove olakšice za oslobođenje od poreza i doprinosa ne može da koristi druge olakšice, poput subvencije za samozapošljavanje i zapošljavanje novih lica koje dodeljuje Nacionalna služba za zapošljavanje.

POSTUPAK OSTVARIVANJA PRAVA NA POVRAĆAJ

Obaveza poslodavca jeste da prvo podnese poresku prijavu PPP-PD. U poreskoj prijavi se iskazuju ukupan broj zaposlenih – kao i za novozaposlena lica za koja tražite povraćaj dela plaćenih poreza i doprinosa tako i za lica koja nemaju taj status.

Nakon podnošenja poreske prijave dužni ste da platite obračunati poreza i doprinose po odbitku na osnovu podnete poreske prijave a zatim možete nadležnoj filijali Poreske uprave prema vašem sedištu podneti zahtev za povraćaj dela plaćenih poreza i doprinosa za novozaposlene radnike.

Ovaj zahtev se podnosi pojedinačno za svaku podnetu poresku prijavu.

LITERATURA

Linkovi:

1. <https://www.apr.gov.rs/upload/Portals/0/zakoni%20uredbe%20pravilnici/Zakoni/Zakon%20o%20privrednim%20dru%C5%A1tvima%2031122018.pdf> – Zakon o privrednim društvima
2. <https://osnivanjepreduzeca.rs/osnivacki-akt/>
3. https://www.apr.gov.rs/upload/Portals/0/zakoni%20uredbe%20pravilnici/Odluke/Odluka_o_naknadama_za_poslovee_registracije_i_druge_usluge.pdf - naknade za registraciju
4. https://www.apr.gov.rs/upload/Portals/0/preduzetnici/Obrasci%202019/JRPPS_PR_Osnivanje_2019_T.pdf
5. <https://zuniclaw.com/osnivanje-firme/> -osnivanje firme objašnjenje
6. <https://www.apr.gov.rs/upload/Portals/0/zakoni%20uredbe%20pravilnici/Zakoni/ZAKON%20O%20ZADRUGAMA21032016.pdf> – Zakon o zadrugarima
7. https://www.apr.gov.rs/upload/Portals/0/zakoni%20uredbe%20pravilnici/Zakoni/Zakon_o_postupku_registracije_2019.pdf - Zakon o postupku registracije
8. <https://www.apr.gov.rs/upload/Portals/0/zakoni%20uredbe%20pravilnici/Pravilnici/PRAVILNIK%20O%20SADR%C5%BDINI%20REGISTRA%20PRIV.%20SUBJEKATA%20I%20DOK.POTREBNOJ%20ZA%20REGISTRACIJU%2025042016.pdf> – Pravilnik za registraciju privrednih subjekata
9. https://www.apr.gov.rs/upload/Portals/0/privredna%20društva/2019/JRPPS_Ortacko_drustvo_2019_T.pdf
10. <https://www.viser.edu.rs/uploads/2018/09/55.pdf> - Ekonomika biznisa
11. <https://www.tmconsulting.co.rs>
12. <http://www.preduzetnickiservis.rs/rad-za-sebe-ili-drugog/>
13. <https://www.apr.gov.rs/registri/privredna-dru%C5%A1tva/naknade.2044.html>
14. <https://www.apr.gov.rs/registri/preduzetnici/naknade.2066.html>
15. <https://www.apr.gov.rs>
16. <https://www.apr.gov.rs/registri/preduzetnici/uputstva/opsta-uputstva-.2057.html>
17. <http://raris.org>
18. <http://www.purs.gov.rs/pravna-lica/pregled-propisa/zakoni.html>
19. <https://fondzarazvoj.gov.rs/cir/proizvodi/start-up-krediti>
20. <https://fondzarazvoj.gov.rs/cir/proizvodi/kako-do-kredita>
21. <http://www.nsz.gov.rs>
22. <https://ras.gov.rs>